

Mål och budget

Planperioden 2019-2021

REGION
SÖRMLAND

Innehållsförteckning

Förord.....	3
Region Sörmlands vision.....	4
Regionens styrmodell	6
Regionens politiska mål	8
Regionens övergripande indikatorer	9
Sörmlands förutsättningar	10
Patientavgifter	23
Medborgarperspektivet	24
Verksamhetsperspektivet	28
Resursperspektivet	37
Organisation.....	40
Gemensamma nämnder - Samrådsorgan.....	45
Bolag och förbund	48
Ägardirektiv 2019-2021	49

Socialdemokraterna, Vård för Pengarna och Centerpartiet tar ett gemensamt ansvar för att leda Region Sörmland under den kommande mandatperioden. I varje beslut kommer vi att ha sörmlänningens bästa för ögonen.

Alla sörmlänningar har rätt till en säker vård av hög kvalitet. Patienternas behov ska avgöra bemanning och kompetens, både i primärvård och i slutenvård. Sörmland står inför utmaningar. Befolkningens hälsa är sämre än i riket, invånarna blir allt äldre, fler har multipla sjukdomar och den psykiska ohälsan ökar i alla åldersgrupper. För att möta dessa utmaningar krävs det en bättre strukturerad vård med närmare samarbete mellan kommuner, primärvård och slutenvård, samt att regionen fortsätter arbetet med att bli en bättre och attraktivare arbetsgivare. Hälso- och sjukvården har problem med bemanning vilket leder till alltför få vårdplatser, för långa väntetider och ett alltför stort beroende av hyrpersonal. Arbetet med att komma till rätta med det är mandatperiodens huvuduppgift. Till detta ska läggas att flera divisioner i hälso- och sjukvården inte haft hållbara budgetar vilket ska förändras.

Hälso- och sjukvården är och kommer fortsatt vara regionens huvuduppgift. I och med bildandet av Region Sörmland kommer även kollektivtrafiken och det regionala utvecklingsansvaret att vara en del av uppdraget. Regional utveckling bidrar till att företagen hittar rätt kompetens och kan anställa. Det bidrar till att kommunerna och regionen kan fortsätta leverera den service och de tjänster som sörmlänningen behöver. Vi är överens om att bildandet av Region Sörmland skapar bättre förutsättningar för en väl fungerande utbildnings- och arbetsmarknad och det ökar länets innovations- och attraktionskraft. Vi kommer att ta vårt nya uppdrag på största allvar.

Förtroende för regionens verksamheter har ökat under de senaste åren men det är fortfarande alltför lågt. Detsamma gäller förtroendet för politiken. Vi ser det som en mycket viktig uppgift att förtroende stärks. Det är viktigt att klimatet mellan de politiska partierna i fullmäktige fortsätter att vara gott och vi ska bidra med vår del för att detta ska fortsätta vara fallet.

För att Regionen ska klara av sitt uppdrag så måste det finnas ett ansvarstagande för våra gemensamma resurser. Vi måste säkerställa att skattemedel används så effektivt som möjligt. Detta är inte minst viktigt då vi under perioden genomför historiska investeringar i våra sjukhus. Vi är överens om att den politiska styrningen och regionens administration behöver bli effektivare. Vi är överens om att både den politiska och den administrativa överbyggnaden ska minska och resurser ska fokuseras på våra huvuduppdrag. Vi ser nu till att Hälso- och sjukvården tillförs resurser så att de ska kunna bedriva sin verksamhet inom sina givna ramar.

Vår region har utmaningar men vi har samtidigt stora möjligheter. Med en effektiv och tillgänglig hälso- och sjukvård, en väl fungerande kollektivtrafik, ett rikt kultur- och friluftsliv och en stark regional utveckling kommer sörmlänningen ha de bästa förutsättningar att leva, verka och trivas i Sörmland.

Monica Johansson
Socialdemokraterna

Jonas Lindeberg
Vård för Pengarna

Mattias Claesson
Centerpartiet

Region Sörmlands vision

Den öppna regionen– För jämlik hälsa och levande kultur i en hållbar, livskraftig region

Med anledning av att Region Sörmland bildas den 1 januari 2019 så har ingen ny gemensam vision ännu tagits fram. Tillsvidare antar regionen Landstinget Sörmlands beslutade vision för att, om så behövs, arbeta om visionen så att den uppfyller sitt syfte för regionen som helhet.

Region Sörmland verkar för varje persons rätt till god hälsa, kultur och utbildning. Alla människor har lika rättigheter och bemöts utifrån sina förutsättningar.

Den öppna regionen

Varje människa är lika i värde och värdighet. Att vara öppen förpliktigar. Regionen välkomnar mångfalden och är öppen för alla utan åtskillnad. Demokratiarbetet bedrivs på sörmlänningarnas villkor och riktar sig särskilt till dem som annars inte kommer till tals.

En demokratisk värdegrund innebär att människors integritet respekteras och att diskriminering aktivt motverkas. Arbetet mot diskriminering är mer ambitiöst, och har ett bredare perspektiv, än de grunder som anges i lagstiftningen.

Regionen är tillgänglig för alla och bjuder in till delaktighet. Alla kan ta del av och påverka regionens verksamheter. Den goda dialogen präglas av ödmjukhet och sker på många olika mötesplatser.

Jämlik hälsa

Regionen verkar för varje persons rätt till bästa möjliga hälsa och arbetar för att hälsan i befolkningen ska vara jämlik. Att främja god och jämlik hälsa och förebygga sjukdom är en grundläggande uppgift. Den som har det största behovet av vård ges företräde.

Alla ges förutsättningar att uppnå bästa möjliga hälsa. Varje person har rätt att leva ett självständigt liv, vara delaktig i samhället och själv bestämma hur vardagen ska formas. Var och en har frihet att välja var och hur vården ges utifrån det utbud som erbjuds.

Hälso- och sjukvården håller hög kvalitet och baseras på bästa tillgängliga kunskap. Helhetssyn, tillgänglighet och gott bemötande skapar trygghet, förtroende och tillit.

Levande kultur

Kultur och kunskap gör att människan växer och har viktiga egenvärden. Varje person har rätt och möjlighet att ta del av och utveckla kulturen. Regionen medverkar till en aktiv utveckling av folkbildningen i Sörmland.

Regionen verkar för ett brett utbud av kulturaktiviteter och vänder sig särskilt till människor som inte tidigare tagit del av kulturen och kulturarvet.

Hållbar utveckling

Regionen främjar en utveckling som är långsiktigt ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar vilket är viktigt för att utjämna sociala orättvisor och värna miljön för framtida generationer.

Regionen bedriver ett framgångsrikt arbete för att minimera negativ påverkan på miljön och klimatet. Utsläpp till miljön är så små som möjligt.

Livskraftig region

Nya människor och goda idéer utvecklar hela Sörmland i en livskraftig och offensiv region. Samarbete med andra i vår närhet ger framgång. Regionen medverkar till att skapa hållbar tillväxt så att fler människor får arbete och utbildning och väljer att bo i Sörmland.

Regionens styrmodell

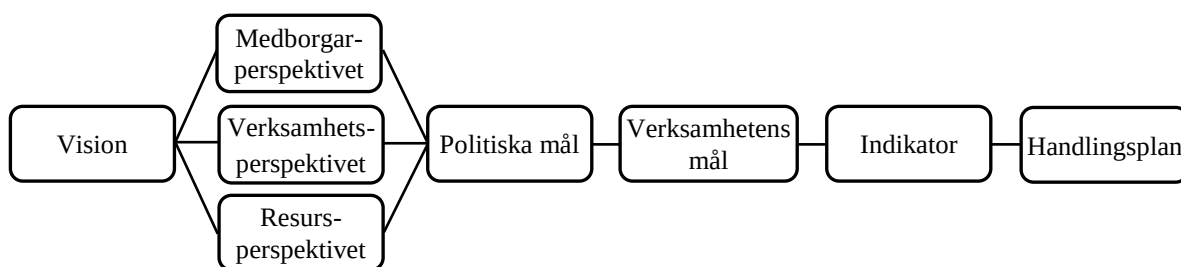
Region Sörmlands budget är regionens viktigaste styrdokument och anger färdriktningen såväl på kort som lång sikt. Region Sörmlands budget är överordnad övriga styrdokument och anger den övergripande inriktning som ska gälla för samtliga verksamheter under den aktuella planperioden. Regionens budget är den styrande länk som binder samman de politiska målen med den operativa verksamheten. Budgeten är även vägledande och styrande i fråga om verksamhetens inriktning, omfattning och kvalitet.

I budgeten anges de ramar som verksamheterna har att verka inom. Ytterst är det budgetramen som sätter gränsen för vilken omfattning regionens verksamhet kan ha.

Region Sörmlands styrmodell

I en demokratiskt styrd organisation är det av central betydelse att politiska beslut ger ett tydligt avtryck i verksamheten. Rollfördelningen mellan politiker, tjänstepersoner och verksamhet ska vara tydlig.

Region Sörmland har en ny styrmodell som ger förutsättningar att styra mot och följa upp de politiska mål som regionfullmäktige fastställer. Därigenom skapas en tydlig röd tråd från politiska mål till praktiska handlingsplaner.

Perspektiv

Regionens styrmodell ger förutsättningar att styra mot och följa upp de politiska mål som regionfullmäktige fastställt. De politiska målen sorteras in i tre perspektiv, dessa är:

- Medborgarperspektivet
- Verksamhetsperspektivet
- Resursperspektivet.

Medborgarperspektivet beskriver sörmlänningarnas behov, livsstil och hälsoläge. Medborgarperspektivet utgår från medborgarens förväntningar och förutsättningar. Medborgare innefattar bland annat patient, elev/deltagare, besökare, anhörig samt intern och extern kund.

Verksamhetsperspektivet beskriver hur regionen ska arbeta och leverera sina tjänster och produkter för att svara upp mot de krav, förväntningar och behov som finns. Verksamhetsperspektivet säkerställer att regionen har relevanta, effektiva processer som leder till hög kvalitet, god tillgänglighet och säkerhet.

Resursperspektivet säkerställer att resurserna används på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. Perspektivet är indelat i några delområden vilka kan ses som de viktigaste produktionsresurserna för regionens verksamheter: personal, ekonomi och IT.

Politiska mål och indikatorer

Ett antal politiska mål beslutas inom varje perspektiv. De politiska målen är långsiktiga och kan leva över tid. I många fall kommer de politiska målen från redan beslutade dokument såsom till exempel "Framtidens hälso- och sjukvård", "Hållbarhetsprogrammet" och "Kulturplanen". Alla politiska mål fördelas ut men varje verksamhet får bara de mål som de berörs av. De verksamheter som kan och bör jobba i riktning mot målet tilldelas detta.

Det finns även vissa regionövergripande indikatorer. Indikatorerna ska visa om regionen rör sig i önskad riktning inom det område den mäter. Indikatorerna vägs samman med övrig information för att så småningom utvärdera måluppfyllelsen.

Styrelser och nämnder kan skapa fler politiska mål och indikatorer än de som kommer från regionfullmäktige.

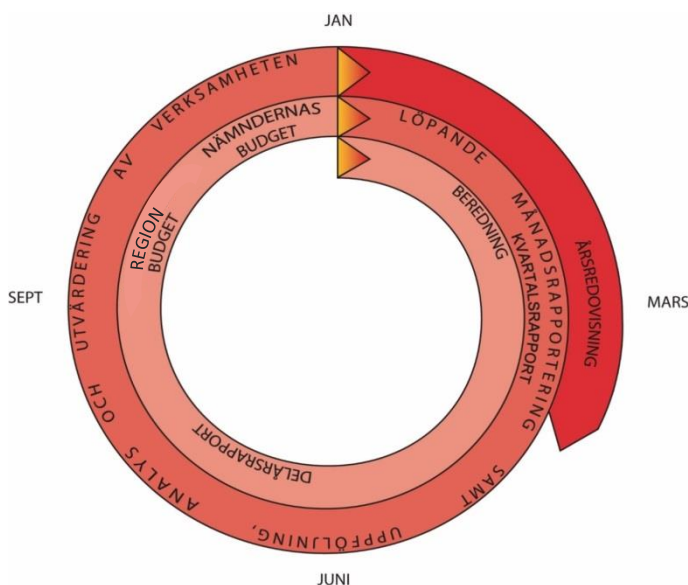
Verksamhetens mål, indikatorer och handlingsplan

Verksamheterna tilldelas de politiska målen och fyller på med specifika verksamhetsmål. Denna möjlighet finns för att verksamheten ska förtydliga vad de politiska målen betyder just för deras verksamhet. Indikatorer kopplas mot verksamhetsmålet och slutligen görs en handlingsplan för året. Handlingsplanen innehåller ett antal aktiviteter som är av betydelse för årets måluppfyllelse.

Planering och uppföljning

Regionen ska använda Region Sörmlands styrmodell för all planering- och rapportering. Även hel- respektive delägda bolag, beredningar och medlemsförbund ska återskoppla enligt styrmodellen. Planering och uppföljning ska ske enligt det beslutade reglementet för planering och uppföljning. De dokument som under planperioden ska beslutas av regionfullmäktige årligen är:

- Mål och budget (planering planperioden)
- Kvartalsrapport (uppföljning per mars)
- Delårsrapport (uppföljning per juli)
- Årsbokslut (uppföljning per december)

Regionens politiska mål

Region Sörmland har under varje perspektiv ett antal politiska mål. De politiska målen fördelas ut till de verksamheter som arbetar med målen och som kan vara med och påverka utfallet av desamma. Detta betyder att alla verksamheter får de mål som lämpar sig för just deras verksamhet. De politiska målen beskrivs mer under respektive perspektiv längre fram i dokumentet.

Medborgarperspektivet

- Region Sörmland har en god, jämlik folkhälsa i syfte att bli Sveriges friskaste län
- Region Sörmland har nöjda kunder/patienter/brukare/resenärer/besökare/deltagare/elever
- Region Sörmland är en livskraftig och levande region

Verksamhetsperspektivet

Hälso- och sjukvård

- Region Sörmland har en god, säker, tillgänglig och kvalitativ vård
- Region Sörmland har ett förebyggande och hälsofrämjande arbetssätt
- Region Sörmland har en personcentrerad vård
- Region Sörmland har en utbyggd primärvård och en förstärkt närvård
- Region Sörmland har en god vård för patienter med komplexa behov - kroniker och multisjuka
- Region Sörmland har en god, säker, tillgänglig och kvalitativ rättspsykiatrisk vård
- Region Sörmland har en god, säker, tillgänglig och kvalitativ tandvård

Regional verksamhet

- Region Sörmland har en kultur som skapas i möten, finns där människorna finns, är en naturlig del av vardagen och speglar samhällets mångfald
- Region Sörmland har utbildning och folkbildning som bidrar till att utveckla regionen och individen på ett hållbart sätt avseende demokrati, kultur, kunskaper och bildning
- Region Sörmland har friluftsverksamhet som bidrar till god livskvalitet och hälsa, hållbar utveckling och en levande region med för alla god tillgänglighet till natur- och kulturmiljöer
- Region Sörmland bidrar till en god regional utveckling
- Region Sörmland har en god kollektivtrafik med hållbar tillväxt och utveckling

Regionövergripande

- Region Sörmland präglas av jämlikhet och jämställdhet, icke-diskriminering, normmedvetenhet och inkludering
- Region Sörmland har en hållbar produktion och konsumtion
- Region Sörmland är en fossiloberoende region
- Region Sörmland har en hållbar livsmedelskedja

Resursperspektivet

- Region Sörmland är en attraktiv arbetsgivare med kompetenta och engagerade medarbetare som känner arbetsglädje
- Region Sörmland har en ändamålsenlig, säker IT som möjliggör delaktighet och tillvaratar digitaliseringens möjligheter
- Region Sörmland har en stark ekonomi i balans

Regionens övergripande indikatorer

Regionen har ett antal övergripande indikatorer som ska ange om regionen är på väg åt rätt håll i förhållande till de politiska målen. Indikatorerna är av övergripande karaktär och mäts ofta en gång årligen. Indikatorerna mäter i många fall inte hela perspektivet då regionens verksamhet är väldigt omfattande och komplex. Indikatorerna mäter dock viktiga delar av verksamheten.

Indikatorerna består i många fall av ett index. Det betyder att en indikator kan innehålla flera olika mätningar från flera olika verksamheter. Varje indikator kan därför förhålla sig till flera mål. Till exempel så innehåller indikatorn ”Andel utvalda områden inom kvalitet som regionen förbättrat” mätningar från både hälso- och sjukvård och regional verksamhet och kopplar därför till flera mål.

Varje indikatorns målvärde är satt utifrån medelvärde i riket, Region Sörmlands resultat föregående år eller så är målvärdet en konsekvens av lagkrav.

Medborgarperspektivet

Indikator	Målvärde	Utfall 2017
Andel områden med god patient-/brukar-/resenär-/kund-nöjdhet	80 %	73%
Andel i olika befolkningsgrupper med ett gott självskattat hälsotillstånd	75%	70%
Andel rökare i Sörmland	9%	9%
Andel öppet arbetslösa i Sörmland	4%	5%

Verksamhetsperspektivet

Indikator	Målvärde	Utfall 2017
Andel patienter som fått regionens tjänster i god tid	100 %	50 %
Andel utvalda områden inom kvalitet som regionen förbättrat	80 %	33 %
Andel miljöindikatorer som uppnår sitt målvärde	80 %	63 %

Resursperspektivet

Indikator	Målvärde	Utfall 2017
Andelen engagerade medarbetare (HME index)	78	78
Sjukfrånvarotid i relation till ordinarie arbetstid	6,0 %	6,7 %
Ekonomiskt resultat	45 mnkr	177 mnkr
Soliditet inklusive pensionsförbindelser	-4,2 %	- 20,0 %

När regionbildningen är genomförd kommer ett arbete att göras så att vision, mål och indikatorer uppfyller sina syften för alla delar inom regionen.

Sörmlands förutsättningar

Allmänna förutsättningar

Det är många faktorer som har betydelse för en regions utveckling, tillväxt och folkhälsa. *Sörmlandsstrategin* beskriver hur utvecklingen i Sörmland påverkas allt mer av våra relationer med och utvecklingen i vår omvärld. Det gäller såväl den globala arenan som det utbyte vi har med våra närmaste grannar i och utanför länet. När förutsättningarna i omvärlden förändras (lokalt, regionalt, nationellt, internationellt och globalt) får det konsekvenser för Sörmland. Vissa förändringar kan komma fort medan andra är trender som håller i sig över tid. Finanskriser, stormar eller flyktingkriser är exempel på händelser som är svåra att förutse. Några exempel på så kallade makrotrender är:

- Demografiska förändringar – befolkningens sammansättning förändras och färre får försörja fler
- Klimatförändringar och ökade krav på miljö- och klimatanpassning
- Teknikutveckling och digitalisering – tid och plats blir allt mindre viktigt i och med utbrett och växande användande av internet vilket gör utbyggnad av bredbandsuppkoppling allt viktigare
- Ökad rörlighet på arbetsmarknaden – effektivare kommunikationer gör längre pendlingsavstånd möjliga
- Ökade krav på service och tjänster – samhället ställer högre krav på tillgänglighet och anpassad service

Befolkningsutveckling

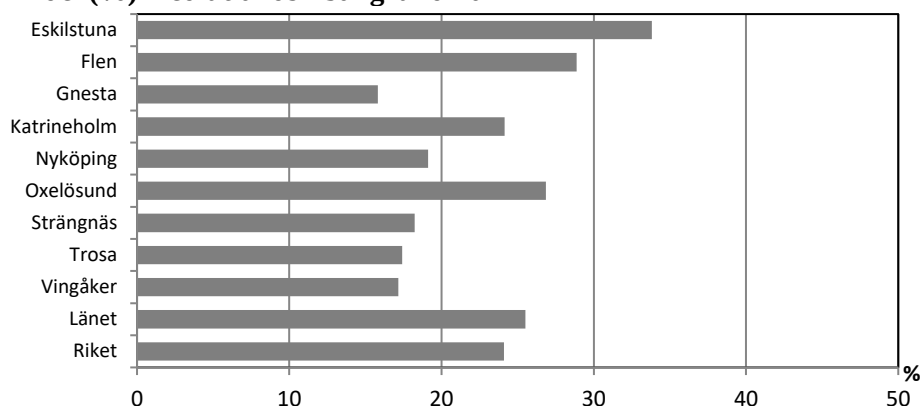
Befolkningen i Sörmland är idag ungefär 291 000, det är en ökning med 35 000 personer sedan år 2000. Fram till 2025 förväntas befolkningen öka till drygt 320 000 personer. Till stor del består befolkningsökningen av att personer invandrar till Sverige. Sörmland har precis som andra regioner i Sverige en ökning av antalet äldre personer, vilket medför att gruppens andel av befolkningen blir allt större. Det finns därför ett stort behov av den tillväxt som nu sker inom gruppen yngre invandrare. Antalet äldre personer ökar kontinuerligt. Prognoser pekar på att andelen 75 år och äldre i Sörmland kommer öka från dagens 9,5 % till 12,3 % år 2025. I antal blir det 11 400 personer, 5 500 kvinnor och 5 900 män. En ökning som motsvarar invånarantalet i Oxelösunds kommun.

Även antalet barn och unga förväntas öka. Det innebär att den andel av befolkningen som är i arbetsför ålder (18 till 64 år) kommer att minska med nästan 2 procentenheter från 2017 till 2025.

Utländsk bakgrund/Migration

Andelen med utländsk bakgrund i Sörmland har ökat från 16 % 2002 till 26 % 2017, det är en något högre andel än i riket. I åldern 15 till 44 år är andelen med utländsk bakgrund högre, ungefär en tredjedel i den gruppen har utländsk bakgrund. Personer med utländsk bakgrund är personer som är utrikes födda eller inrikes födda med två utrikes födda föräldrar. Det är stora skillnader mellan länets kommuner. I Eskilstuna har var tredje invånare utländsk bakgrund, det är en dubbelt så hög andel som i Gnesta, Trosa och Vingåker.

Andel (%) med utländsk bakgrund 2017

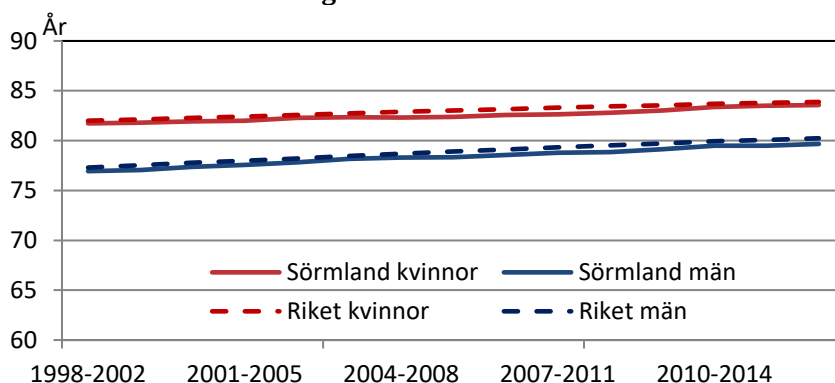
Källa: Statistiska Centralbyrån (SCB)

Medellivslängd

Medellivslängden i Sörmland för perioden 2012-2016 var 83,6 år för kvinnor och 79,7 år för män. I riket var medellivslängden samma period 83,9 år för kvinnor och 80,2 år för män.

Under 2000-talets första decennier har medellivslängden i Sörmland ökat med 1,8 år för kvinnor och 2,7 år för män, vilket är något lägre än rikets ökning, 1,9 år för kvinnor och 2,8 år för män.

Återstående medellivslängd vid födelsen

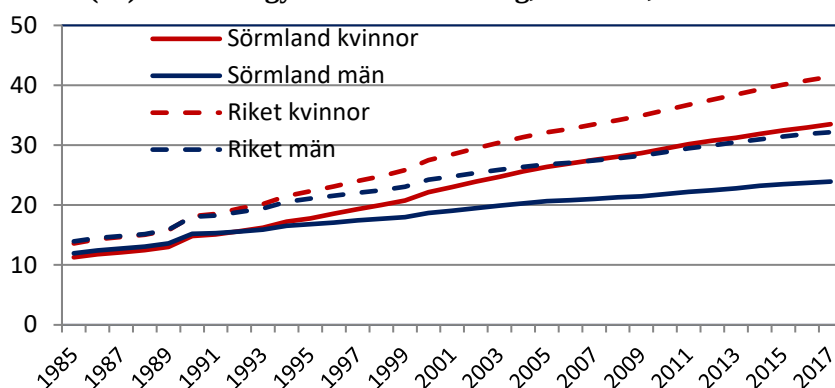
Källa: Statistiska Centralbyrån (SCB)

Skillnaden i medellivslängd mellan grupper med olika utbildningsnivå har ökat och är större än skillnaden i medellivslängd mellan kvinnor och män. Exempelvis är medellivslängden för kvinnor som har eftergymnasial utbildning nästan sex år högre än för kvinnor som enbart har förgymnasial utbildning.

Utbildningsnivå

Andelen med eftergymnasial utbildning, i åldern 16 till 74 år, i Sörmland har varit lägre än riksgenomsnittet under lång tid. Skillnaden mellan Sörmland och riket har ökat kraftigt de senaste 20 åren. Andelen kvinnor med eftergymnasial utbildning har sedan 1980-talet varit högre än andelen män med eftergymnasial utbildning, både i Sörmland och i riket. Skillnaden mellan kvinnor och män har ökat över tid. Fram till mitten på 1990-talet var det ingen skillnad alls medan det år 2017 var 34 % av kvinnorna och 24 % av männen som hade eftergymnasial utbildning i Sörmland, motsvarande siffror för riket var 41 % respektive 32 %.

Andel (%) med eftergymnasial utbildning, 16-74 år, 1985-2017

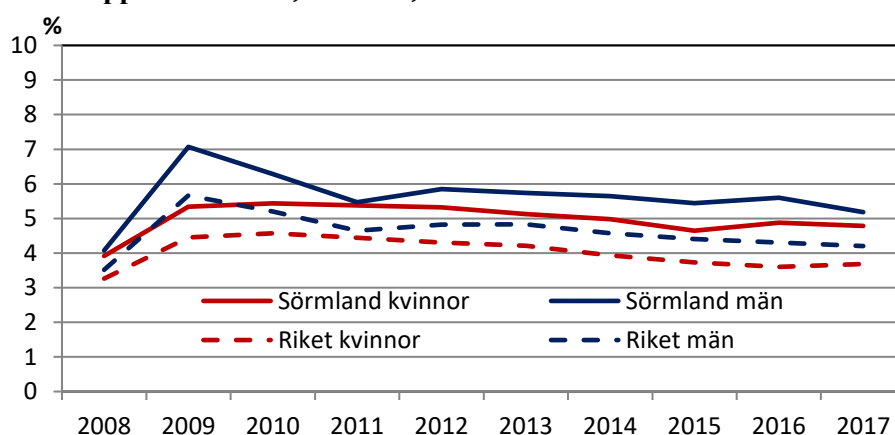

Källa: Statistiska Centralbyrån (SCB)

Arbetslöshet

Sörmland är ett av länen med högst arbetslöshet i landet och har varit det under en längre period. Det är stora skillnader mellan länets kommuner. I Eskilstuna var andelen öppet arbetslösa 2017 över 5 % medan den i Trosa och Gnesta var under 2 %. Det är också en betydande skillnad i arbetslöshet mellan in- och utrikes födda, där i det närmaste "full sysselsättning" kan sägas råda bland inrikes födda, medan andelen arbetslösa bland utrikes födda var drygt 20 % i augusti 2018.

Andel öppet arbetslösa, 16-64 år, 2008-2017

Källa: Arbetsförmedlingen

Ekonomiska förutsättningar

Regionens ekonomi

Regionens huvudsakliga intäkter utgörs av skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag. Det är viktigt att kontinuerligt arbeta med effektiviseringar och verksamhetsutveckling för att uppnå ett effektivt resursutnyttjande.

Regionens skatteintäkter, utjämning och generella statsbidrag ökar 2019 med 405,9 miljoner kronor (mnkr) eller 4,6 % jämfört med budget för 2018. En del av ökningen av skatteintäkter och utjämning är kopplad till regionbildningen. Den beräknade utvecklingen av intäktsposterna framgår nedan.

I de ekonomiska förutsättningarna ingår inte den framtida avvecklingen av D-data AB, Landstingsservice AB och Vita huset AB. I dokumentet ingår däremot regionbildningen i sin helhet vilket betyder att Kollektivtrafikmyndigheten och Regionförbundet ingår i beräkningarna.

Mnkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Skatteintäkter	6 249,3	6 407,9	6 649,6	6 867,1	7 135,4
Inkomst och kostnadsutjämning	1 417,4	1 529,6	1 671,0	1 765,0	1 822,9
Generella statsbidrag	827,5	840,7	863,5	848,3	825,6
Summa skatter och statsbidrag	8 494,2	8 778,2	9 184,1	9 480,4	9 783,9
Intäktsutveckling, %	5,2	3,3	4,6	3,2	3,2

Skatteintäkter

För att finansiera regionens utgifter betalar sörmlänningarna skatt. Regionens utdebitering uppgår till 10,83 kronor per beskattningsbar hundralapp vilket är en ökning med 6 öre sedan tidigare år. Ökningen är en konsekvens av regionbildningen.

En ansökan om skatteväxling har skickats in till regeringen från regionen och länets kommuner. Skatteväxlingen avser ansvaret för regional utveckling som Region Sörmland tar över från och med 2019. Skatteväxlingen innebär att Region Sörmland tar ut 6 öre mer i skatt och länets kommuner 6 öre mindre. Totalt för länets invånare är det kostnadsneutralt men innebär en omfördelning av medel kopplat till ansvarsområden.

Regionens skatteintäkter och den kommunalekonomiska utjämningen bygger på de planeringsförutsättningar som Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) publicerade den 19 oktober 2018 med hänsyn taget till skatteväxlingen.

Kommunalekonomisk utjämning

Genom systemet med kommunalekonomisk utjämning utjämnas skillnader i skattekraft mellan regioner/landsting. Dessutom utjämnas de skillnader i kostnader som regionerna/landstingen har till följd av skillnader i åldersstruktur, geografiska förhållanden och socioekonomiska faktorer. I Mål och budget har inarbetats en preliminär beräkning av inkomst- och kostnadsutjämningen för 2019-2021. För Region Sörmland ökar den kommunalekonomiska utjämningen med 141,4 mnkr jämfört med budget 2018, vilket är ökning med 9,2 %.

Ett förslag till förändring i kostnadsutjämningsmodellen är framtaget. Förslaget förväntas skickas på remiss och ställning tas därefter till om en förändrad modell ska gälla. För Region Sörmland skulle detta innebära en minskad intäkt i kostnadsutjämningen med cirka 70 mnkr. Hänsyn är inte taget till detta i budgeten då inga beslut ännu är tagna.

Generella statsbidrag

De generella statsbidrag som regionen erhåller är bidrag som kan användas till valfria ändamål och betraktas som en del av den totala finansieringen. De statsbidrag som ingår i denna post är statsbidraget för läkemedel och delar av de så kallade välfärds miljarderna. Den del av välfärds miljarderna som finns här fasas ut eftersom och kommer år 2021 att helt ingå i den kommunalekonomiska utjämningen.

Riktade statsbidrag

De riktade statsbidrag som regionen erhåller är viktiga för ett specifikt ändamål och regleras i

överenskommelser mellan staten och Sveriges Kommuner och Landsting. I många fall finns en prestation kopplat till utbetalning av statsbidraget. Då ingen budgetproposition ännu är klar från staten så finns inga nyheter i detta stycke. Antagandet är att de riktade statsbidrag som påbörjades 2018 löper vidare.

De riktade statsbidragen är inarbetade i budgeten både som intäkt och kostnad och har alltså ingen resultatpåverkan. Det betyder att om ett statsbidrag förändras så påverkar det inte regionens budgeterade resultat, däremot kan planerade aktiviteter inom ramen för statsbidraget inte genomföras.

Övriga förutsättningar

Löne- och prisutveckling

För inflationsuppräknings av de ekonomiska ramarna används indexet LPIK (landstingsprisindex med kvalitetsjusterade löner inklusive läkemedel) enligt SKL:s planeringsförutsättningar den 16 augusti 2018. I LPIK inklusive läkemedel påverkar varken förskjutning i yrkessammansättning eller ålderssammansättning lönepriset. Regionens budgeterade kostnad för verksamheten, inklusive bidrag till organisationer, har uppräknats med 2,3 % för 2019, 2,8 % för 2020 och 2,6 % för 2021. Uppräkningsen ska täcka pris- och personalkostnadsökningar.

Utöver denna uppräknings har läkemedel räknats upp med ett index baserat på Socialstyrelsens senaste prognos. Detta innebär att läkemedelsbudgeten har räknats upp med 6,9 % 2019, 4,3 % 2020 samt 2,6 % 2021. Anledningen till den låga uppräkningsen 2021 är att ingen prognos för läkemedelskostnader är gjord för den tidsperioden och därmed används den generella prisuppräkningsen som LPIK ger.

Kostnadsreducerande åtgärder

Organisationen måste kontinuerligt arbeta med effektiviseringar och verksamhetsutveckling. Utgångspunkten är dock att en viss del ska kunna återinvesteras i verksamheten. För kommande år har förutsatts att regiondirektörens staber, verksamhets- och ledningsservice samt revisionen ska genomföra effektiviseringar motsvarande 1 % per år. Utöver detta finns ett effektiviseringskrav på 15 mnkr för den centrala administrationen.

Då Region Sörmland bildas den 1 januari 2019 förväntas ytterligare effektiviseringar komma till stånd. De första två åren beräknas en effektiviseringspotential på 10 mnkr och det tredje året ytterligare 13 mnkr.

Hälso- och sjukvården förutsätts hålla sin budget bland annat genom att arbeta med strukturella åtgärder. För övriga verksamheter är betinget att under planperioden uppnå en ekonomi i balans samt att hantera befolkningsökningen för respektive år.

Ny redovisningslag

Riksdagen har beslutat om en ny kommunal bokförings- och redovisningslag utifrån förslagen i utredningen "En ändamålsenlig kommunal redovisning" (SOU 2016:24).

Den nya bokförings- och redovisningslagen innebär bland annat att finansiella instrument som innehas för att generera avkastning eller värdestegring ska värderas till verkligt värde. Tidigare har värderingen grundat sig på anskaffningsvärde.

Vid övergången till värdering enligt verkligt värde hanteras skillnaden mellan bokfört värde och verkligt värde som byte av redovisningsprincip vilket innebär att förändringen redovisas direkt mot eget kapital. För Region Sörmland innebär det en ökning av eget kapital med cirka 700 mnkr.

Löpande förändring från och med lagens införande redovisas sedan över resultaträkningen vilket kan medföra större fluktuationer i resultatet. I budgeten beräknas en finansiell intäkt på cirka 200 mnkr.

Bolagen

Verksamheterna i Landstingsservice AB och D-data AB flyttas in i Region Sörmland per den 1 januari 2019. Under 2019 ska bolagen Landstingsservice AB och D-data AB fusioneras upp i moderbolaget Vita huset AB som kommer att avvecklas. Aktierna i Folktandvården AB överläts till Region Sörmland.

Bolagiseringen har gjort verksamheterna mer effektiva och kundorienterade samtidigt som medarbetarenkätorna visar på ett bättre arbetsklimat. Baksidan är att ägare och kund är samma juridiska person vilket gör affärsrelationen förvaltningslik. I och med att aktiebolagsformen innebär ökad administration så bedömer regionen att tiden är mogen att återföra verksamheterna och därmed förenkla samarbetet.

En plan kommer att tas fram för förändring och avveckling av bolagen. Folktandvården kommer att kvarstå i bolagsform. Regionstyrelsen tar över Vita husets roll vad gäller styrning och uppföljning.

Partistöd

Samtliga partier representerade i fullmäktige har redovisat hur partistöd för 2017 har använts inom angiven tid. Samtliga partier får därmed partistöd för 2019 utbetalat efter ansökan, i enlighet med regler för partistöd. Beloppen anges i regionstyrelsens verksamhetsplan med budget 2019-2021.

Budgetramar

Budgetramen kan beskrivas som det utrymme en viss nämnd får för att bedriva verksamhet under en specifik period. Budgetramarna per nämnd specificeras i "Mål och budget 2019-2021". I nästa steg får nämnden jobba vidare med det tilldelade utrymmet.

Vissa nämnder får ingen budgetram vilket beror på att de är intäktsfinansierade. Har de ändå ett utfall i tabellen nedan så handlar det om att de utnyttjar sitt egna kapital under året.

Tkr	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Nämnden för kultur, utbildning och friluftsverksamhet	-127 067	-127 360	-130 926	-134 330
Nämnden för primärvård, rättspsykiatri och Dammsdalskolan	-35 000	-35 000	-16 000	-2 000
Patientnämnden	-3 430	-3 509	-3 607	-3 701
Regionala utvecklingsnämnden	-	-162 423	-166 803	-170 984
Regionstyrelsen	-8 519 948	-8 955 414	-9 231 998	-9 485 775
Revisionen	-4 986	-5 051	-5 142	-5 224
Summa budgetramar	-8 690 431	-9 288 757	-9 554 476	-9 802 014

Resultatbudget

Resultatbudgeten visar verksamhetens kostnader och intäkter och skillnaden mellan dessa utgör årets resultat.

Mnkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Verksamhetens intäkter	1 277,8	1 373,5	2 047,0	2 095,0	2 130,0
Verksamhetens kostnader	-9 502,3	-9 804,0	-11 020,8	-11 274,5	-11 477,0
Avskrivningar	-235,9	-259,9	-315,0	-375,0	-455,0
Verksamhetens nettokostnad	-8 460,4	-8 690,4	-9 288,8	-9 554,5	-9 802,0
Skatteintäkter	6 249,3	6 407,9	6 649,6	6 867,1	7 135,4
Inkomst- och kostnadsutjämning	1 417,4	1 529,6	1 671,0	1 765,0	1 822,9
Generella statsbidrag	827,5	840,7	863,5	848,3	825,6
Skatter och statsbidrag	8 494,2	8 778,2	9 184,1	9 480,4	9 783,9
Värdeökning pensionsskuld	-59,4	-79,4	-102,9	-105,6	-152,6
Finansiella intäkter	208,3	73,5	272,5	272,5	272,5
Finansiella kostnader	-5,9	-23,9	-19,9	-47,8	-56,8
Finansiella poster	143,0	-29,8	149,7	119,1	63,1
Årets resultat	176,8	58,0	45,0	45,0	45,0
- % av skatter och statsbidrag	2,1	0,7	0,5	0,5	0,5

Region Sörmland budgeterar ett positivt resultat på 45 mnkr för 2019, 45 mnkr för 2020 och 45 mnkr för 2021. Resultatet i förhållande till skatter, utjämning och generella statsbidrag uppgår till cirka 0,5 % för respektive år under planperioden. Resultatraderna i budgeten är preliminära och kan komma att ändras då nämnderna har gjort sina resultatbudgetar.

Balanskrav

Enligt balanskravsutredning i bokslut 2017 har regionen inget underskott att återställa.

Balansbudget

Balansbudgeteten visar den ekonomiska ställningen vid verksamhetsårets slut uppdelat på tillgångar, skulder och eget kapital.

mnkr	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	0,6	20,0	30,0	30,0	90,0
Materiella anläggningstillgångar	3 064,2	3 762,4	4 223,5	5 145,4	5 891,9
Finansiella anläggningstillgångar	147,9	138,0	158,0	158,0	158,0
Summa anläggningstillgångar	3 212,7	3 920,4	4 411,5	5 333,4	6 139,9
Bidrag till statlig infrastruktur	285,3	271,0	256,8	242,5	228,2
Summa bidrag till statlig infrastruktur	285,3	271,0	256,8	242,5	228,2
Omsättningstillgångar					
Förråd	35,2	35,0	35,0	35,0	35,0
Kortfristiga fordringar	579,8	621,0	500,0	450,0	450,0
Kortfristiga placeringar	3 062,0	3 300,0	4 723,0	5 060,0	5 560,0
Kassa och bank	186,3	250,0	150,0	150,0	150,0
Summa omsättningstillgångar	3 863,3	4 206,0	5 408,0	5 695,0	6 195,0
SUMMA TILLGÅNGAR	7 361,3	8 397,4	10 076,3	11 270,9	12 563,1
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Årets resultat	176,8	58,0	45,0	45,0	45,0
Övrigt eget kapital	2 254,4	2 410,3	3 270,0	3 315,0	3 360,0
Summa eget kapital	2 431,2	2 468,3	3 315,0	3 360,0	3 405,0
Avsättningar					
Avsatt till pensioner	2 540,5	2 763,2	3 118,8	3 436,5	3 814,7
Andra avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa avsättningar	2 540,5	2 763,2	3 118,8	3 436,5	3 814,7
Skulder					
Långfristiga skulder	0,0	1 000,0	1 570,0	2 370,0	3 020,0
Kortfristiga skulder	2 389,9	2 165,9	2 072,5	2 104,4	2 323,4
Summa skulder	2 389,9	3 165,9	3 642,5	4 474,4	5 343,4
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	7 361,6	8 397,4	10 076,3	11 270,9	12 563,1
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
Pensionsförpliktelser	3 906,6	3 846,1	3 736,6	3 657,5	3 608,6
Övriga ansvarsförbindelser	1 004,5	36,0	1 959,0	1 959,0	1 959,0
Leasing	215,5	175,0	175,0	175,0	175,0
Förvaltade donationsstiftelser	28,2	25,0	28,0	29,0	30,0

Investeringsbudget

Regionen har beslutat att genomföra omfattande strategiska fastighetsinvesteringar i den tioåriga fastighetsplanen. En långsiktig genomarbetad strategi för våra investeringar är avgörande för att kunna möta behoven av moderna vårdlokaler för framtidens vård.

Under 2018 har den strategiska fastighetsplanen utökats med följande beslut av fullmäktige

- Ramökning för Regionsjukhuset Karsudden med 85 mnkr för ny- och ombyggnad av personalorg samt rehabiliteringsenhet
- Ramökning för Nyköpings lasarett med 110 mnkr för ny- påbyggnad med ytterligare två våningsplan för barn- och ungdomskliniken, kvinnokliniken samt laboratorieverksamheten

Innehållet i investeringsplanen i form av kvadratmetytor och aktuell kostnadsbild inom byggsektorn innebär en total investering motsvarande 4 471 mnkr i fastigheter samt 163 mnkr i extra utrustning som främst rör sig om operations- och röntgenutrustning. Vid slutet av 2018 beräknas de strategiska investeringar till cirka 319 mnkr Läns museet, cirka 475 mnkr Karsudden och cirka 870 mnkr till övriga sjukhus (prognos juli 2018).

Regionens investeringsvolym under planperioden medför en långsiktig ökning av driftkostnaderna, huvudsakligen i form av avskrivningar och räntor. Ökningen sker stegvis enligt den tioåriga fastighetsplanen. Toppen på ökningen beräknas till cirka 270 mnkr år 2023 och beräknas därefter gradvis sjunka igen. Ny- och ombyggnationerna ska möjliggöra en mer effektiv utformning av vården, vilket är nödvändigt för att klara ett ökande behov.

Investeringsbudgeten inkluderar investeringsbehov för att möta kraven på energieffektiviseringar fastställda i hållbarhetsprogrammet. Dessa finansieras inom regionens fastighetsförvaltning. Fortløpande hyresgästanpassningar, hjälpmedel, IT och utrustning finansieras inom verksamheternas driftbudgetar. Ramen för de fortløpande hyresgästanpassningarna inklusive fastighetsägarinvesteringar och energiinvesteringar har de senaste åren budgeterats med 100 mnkr årligen. För år 2019 höjs ramen till 200 mnkr. För åren därefter bedöms en ramnivå på 150 mnkr vara tillräcklig.

Regionen står inför ett byte av journalsystem, ett arbete som genomförs i samarbete med fyra andra regioner/landsting och som i nuläget beräknas vara driftsatt senast i slutet av 2021. Investeringsbudgeten för strategisk IT är därför förhöjd under åren 2019-2021 med totalt 100 mnkr. Upphandlingen av nytt journalsystem har varit överklagad under 2017 men fortskrider nu med en tidsförskjutning på cirka ett år. Tilldelningsbeslut till tilltänkt leverantör beräknas ske kring årsskiftet 2018-2019. Bedömning är att 30 mnkr investeras år 2019 och resterande 70 mnkr under år 2021.

Driftkostnaderna för det nya journalsystemet beräknas till 40 mnkr. De ökade driftkostnaderna beror huvudsakligen på ökade projektkostnader, personalkostnader, utbildningskostnader samt leverantörskostnader för det nya och avvecklingskostnader för det gamla journalsystemet. Avtalstiden med ny leverantör tecknas på minst tio år och den totala driftkostnaden beräknas inte bli högre för motsvarande funktionalitet. Flera gamla mindre system kommer också att fasas ut under implementeringen och ersättas helt av framtidens vårdinformationsstöd (FVIS).

Tillkommande utrustning (utöver plan) är främst operations- och röntgen utrustning (medicinteknisk utrustning) som behöver förstärkas och bytas ut i samband med att sjukhusbyggena framskrider och att verksamheterna flyttar till de nya lokalerna.

Fördelningen av Region Sörmlands totala investeringsbudget redovisas i tabellen nedan.

Sörmlands förutsättningar

Mnkr	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Strategiska										
-Karsudden	30,0	55,0								
-Mälarsjukhuset	256,4	523,7	539,0	304,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Nyköpings lasarett	189,0	277,7	188,1	69,6	21,0	11,3	0,0	0,0	0,0	0,0
-Kullbergsska sjukhuset	152,0	93,3	15,0	53,5	52,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Fortlöp inkl ägare/energi	200,0	150,0	150,0	150,0	150,0	150,0	150,0	150,0	150,0	150,0
Fas 4 (verksamhetsflytt)	0,0	0,0	0,0	0,0	63,4	63,4	63,4	0,0	0,0	0,0
Investeringar fastighet	827,4	1 099,7	892,1	577,5	287,0	224,7	213,4	150,0	150,0	150,0
Strategisk IT	30,0	0,0	70,0	0,0						
Hjälpmedel	42,7	44,2	44,6	45,0	45,4	45,8	46,2	46,6	47,0	47,4
Utrustning	126,4	125,0	124,8	124,8	124,8	124,8	124,8	124,8	124,8	124,8
Tillkommande utrustning	12,0	28,0	70,0	47,0	6,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringar utrustning	211,1	197,2	309,4	216,8	176,2	170,6	171,0	171,4	171,8	172,2
Investeringar totalt	1 038,5	1 296,9	1 201,5	794,3	463,2	395,3	384,4	321,4	321,8	322,2

Totalt 4 634 mnkr i strategiska investeringar och cirka 270 mnkr i ökade driftkostnader för lokaler och extra utrustning ska ses som absoluta ramar, varför eventuella förändringar till följd av ändrade verksamhetsbehov måste klaras genom att regionstyrelsen omprioriterar inom eller mellan projekten i den strategiska planen.

Investeringsramarna per nämnd specificeras i tabellen nedan.

Mnkr	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Regionstyrelsen										
- Utrustning	126,9	142,4	184,4	161,4	120,4	114,4	114,4	114,4	114,4	114,4
- Fastigheter	827,4	1 099,7	892,1	577,5	287,0	224,7	213,4	150,0	150,0	150,0
- Strategisk IT	30,0	0,0	70,0	0,0						
Totalt Regionstyrelsen	984,3	1 242,1	1 146,5	738,9	407,4	339,1	327,8	264,4	264,4	264,4
Primärvård, Regionsjukhuset Karsudden samt Dammsdalsskolan (PRD)										
- Utrustning	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9
Totalt PRD	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9
Kultur, utbildning och friluftsverksamhet (KUF)										
- Utrustning	7,1	6,2	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Totalt KUF	7,1	6,2	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård (NSV)										
- Hjälpmedel regionen	29,9	31,2	31,5	31,8	32,1	32,4	32,7	33,0	33,3	33,6
- Hjälpmedel kommunala	12,8	13,0	13,1	13,2	13,3	13,4	13,5	13,6	13,7	13,8
- Utrustning	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Totalt NSV	44,2	45,7	46,1	46,5	46,9	47,3	47,7	48,1	48,5	48,9
Regionen										
- Hjälpmedel regionen	29,9	31,2	31,5	31,8	32,1	32,4	32,7	33,0	33,3	33,6
- Hjälpmedel kommunala	12,8	13,0	13,1	13,2	13,3	13,4	13,5	13,6	13,7	13,8
- Utrustning	138,4	153,0	194,8	171,8	130,8	124,8	124,8	124,8	124,8	124,8
- Fastigheter	827,4	1 099,7	892,1	577,5	287,0	224,7	213,4	150,0	150,0	150,0
- Strategisk IT	30,0	0,0	70,0	0,0						
Totalt regionen	1 038,5	1 296,9	1 201,5	794,3	463,2	395,3	384,4	321,4	321,8	322,2

Finansstrategi

I finanspolicyn anges för kapitalförvaltningen att ”inriktningen är att normalt avsätta medel motsvarande pensionsskuldens förändring oavsett eventuellt investerings/finansieringsbehov och med strategin att särskilja kapitalförvaltning från skuldförvaltning”.

Det som inte regleras i finanspolicyn är hur stor kapitalförvaltningen behöver vara i förhållande till pensionsskulden. Med den så kallade blandmodellen som gäller för kommuner och regioner/landsting, kostnadsförs pensioner intjänade före år 1998 det år de betalas ut – en kassaprinzip. Pensioner intjänade efter år 1998 där regionen har ett åtagande, kostnadsförs vid intjänandet och redovisas som en skuld i balansräkningen. Det är för det senare, skuldförda, åtagandet som regionen bör bygga upp en likvid kapitalförvaltning med inriktning att säkra kommande utbetalningar. Då storleken på kapitalförvaltningen tydligare matchas mot pensionsskulden skulle en strategi som i första hand säkrar pensionsåtagandet och i andra hand minimerar lånebehovet för investeringar uttryckas enligt: ”Om marknadsvärdet av kapitalförvaltningen överstiger 110 % av värdet av pensionsskulden, kan den överstigande delen förfogas av regionstyrelsen att användas för egenfinansiering av investeringar, för det fall finansieringen inte kan täckas från likviditetsförvaltningen”. Vid de tillfällen som värdepapper avyttras uppstår givetvis realisationsvinster/förluster som blir resultatpåverkande det året.

Låneram

Landstinget har i nuläget inga långfristiga lån, men planerar under slutet av 2018 uppta ett första lån på 1 000 mnkr. Landstinget har dessutom en beslutad checkkredit på maximalt 1 000 mnkr.

De omfattande investeringarna som planeras under närmaste åren medför ett långfristigt upplåningsbehov. Lånebehovet beräknas under åren 2019-2021 uppgå till 2 020 mnkr, preliminärt fördelat på 570 mnkr år 2019, 800 mnkr år 2020 samt 650 mnkr år 2021. Landstingsstyrelsen får uppdraget att uppta långfristiga lån för att klara investeringsutgifter på maximalt 2 020 mnkr under planperioden. Amortering beräknas påbörjas år 2023. Räntekostnaderna för dessa lån beräknas öka driftskostnaderna med cirka 30 mnkr år 2021 med dagens ränteläge. Enligt finansieringsstrategin ges även möjligheten till egenfinansiering av investeringar med medel från kapitalförvaltningen. Med nuvarande marknadsvärde uppgår möjlig egenfinansiering till cirka 1 315 mnkr.

Finansiella nyckeltal

Typ av nyckeltal	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Årets resultat, miljoner kronor	176,8	58,0	45,0	45,0	45,0
Årets resultat/verksamhetens nettokostnader, %	2,1	0,7	0,5	0,5	0,5
Nettokostnadsökning, %	6,6	2,7	6,9	2,9	2,6
Finansnetto, miljoner kronor	143,0	-29,8	149,7	119,1	63,1
Soliditet inklusive pensionsförbindelse, %	-20,0	-16,4	-4,2	-2,6	-1,6
Soliditet enligt balansräkning, %	33,0	29,4	32,9	29,8	27,1

Sociala investeringar

Den sociala investeringsfonden som har funnits inom Region Sörmland sedan 2013 kommer att avvecklas. Avvecklingen sker under 2019 genom att 20 mnkr som avsatts för den sociala investeringsfonden återförs till regionens egna kapital. Inriktningen är att motsvarande belopp kommer att användas framöver till högre ambitioner inom området förebyggande och hälsofrämjande insatser. Dokument och regelverk kopplade till den sociala investeringsfonden upphör att gälla.

Resultathantering

Nämndens ekonomiska årsresultat hanteras normalt så att nämndens egna kapital ändras med motsvarande summa. Nämndens driftbudget påverkas inte. Beslut om ändring av eget kapital fattas av fullmäktige i samband med bokslutet, efter förslag från regionstyrelsen. Hänsyn kan då tas till utförda prestationer, måluppfyllelse, organisationsförändringar med mera. Beslut om resultathantering kan göras för del av nämndens verksamhet. I regionens årsredovisning ska nämndernas ekonomiska ställning avseende eget kapital och eventuellt krav på resultatåterställning tydligt framgå.

Negativt eget årsresultat ska återställas senast tre år efter det uppkommit. Om nämnden identifierar att driftsbudgeten inte kan hållas ska en åtgärdsplan upprättas och rapporteras till regionstyrelsen, senast i anslutning till nästa kvartals- eller delårsrapport. Åtgärdsplanen ska inarbetas i kommande års budget för nämnden.

Del av positivt eget kapital kan nämnden använda för tillfälliga satsningar som stödjer kvalitetsförbättringar, eller som innebär en särskild satsning i verksamheten ett enstaka år, och som inte innebär långsiktiga ekonomiska åtaganden. Sådana tillfälliga satsningar ska rapporteras till regionstyrelsen i den ordinarie planerings- och uppföljningsprocessen. Om nämnden planerar tillfälliga satsningar överstigande sammanlagt 2 mnkr ska det inarbetas i nämndens budgetunderlag inför aktuellt år. Negativt årsresultat för nämnden till följd av tillfällig satsning och återföljande minskning av eget kapital behöver inte återställas.

Nämnden kan ha ett internt regelverk som reglerar resultatöverföring för interna resultatenheter. Ett sådant regelverk bör utformas i linje med dessa övergripande regler.

Resultatutjämningsreserven - RUR

Från och med 1 januari 2013 finns det i kommunallagen möjlighet att under vissa betingelser reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR). Denna reserv kan sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, under förutsättning att årets resultat efter balanskravsjustering är negativt. RUR är frivilligt att tillämpa, de kommuner och regioner som tänker göra det måste besluta om hur reserven ska hanteras. Detta ska framgå av de riktlinjer för god ekonomisk hushållning som fullmäktige ska besluta om. Det finns således ett lokalt tolkningsutrymme för hur hanteringen ska utformas. Regelverk för hantering av resultatutjämningsreserven i Region Sörmland har beslutats av fullmäktige i ett separat ärende.

Rapportplan

Regionstyrelsen ska till regionfullmäktige redovisa det ekonomiska och verksamhetsmässiga utfallet per juli och december månad. Per mars månad redovisar regionstyrelsen det ekonomiska utfallet i en kvartalsrapport. Nämnderna ska bistå med uppgifter i enlighet med regionstyrelsens anvisningar.

Nämnderna ska i delårsrapporten kommentera utfallet i förhållande till budget och relevant lagstiftning. Särskilt ska de mål nämnderna inte anser sig kunna nå under verksamhetsåret respektive vilka åtgärder man avser att vidta, redovisas.

Om nämnden identifierar att budgeten inte kan hållas ska en åtgärdsplan upprättas och rapporteras till regionstyrelsen, senast i anslutning till nästa kvartals- eller delårsrapport. Åtgärdsplanen ska inarbetas i kommande års budget för nämnden.

Övriga månader, med undantag av januari och juni, avges en ekonomisk resultatrapport. Rapporten anmäls till regionstyrelsen vid närmast påföljande sammanträde.

Intern kontroll

I nämndbudget ska intern kontrollplan ingå som en del. Mål och indikatorer i nämndbudget utgör, vid sidan av lagstiftning och policys, en viktig utgångspunkt vid planeringen av innehållet i den interna kontrollplanen.

Genom att identifiera och analysera risker som ur olika perspektiv kan äventyra måluppfyllelsen, kan riktade kontroller och uppföljningar göras där risken bedöms som hög att fel med stora konsekvenser kan uppstå. Med ett sådant systematiskt arbetssätt kan innehållet i de interna kontrollplanerna breddas och riktas mot områden som bedöms som riskfyllda. Områden som tidigare visat sig fungera väl kan då stå tillbaka för nya obeprövade delar.

En annan viktig ambition är att kretsen av personer involverade i arbetet med den interna kontrollen bör utökas och finnas i hela verksamheten.

Patientavgifter

Besök till primärvård

Besök i primärvården vardagar är avgiftsfria. Avgift vid helgjour är 400 kr per besök.

Besök till specialistsjukvård

Besök till specialistsjukvård har en enhetlig avgift för alla besök oavsett yrkeskategori. Avgiften är 400 kr.

Sluten vård/ sjukhusvistelse

Avgift för sluten vård/ sjukhusvistelse är 100 kr per dygn.

Barn och ungdomar

Hälsö- och sjukvård är avgiftsfri för barn och ungdomar i Region Sörmland till och med det år patienten fyller 19 år. När barn och ungdomar erhåller vård utanför länet och vårdlandstinget/regionen tar ut en patientavgift för barn, är det möjligt att få avgiften återbetald av Region Sörmland.

Tandvård är avgiftsfri för barn och ungdomar i Region Sörmland till och med det år då patienten fyller 23 år.

85-åringar och äldre

För personer som är 85 år eller äldre är avgiften inom öppenvård 0 kr. Öppenvård är all vård som inte kräver att du blir inlagd på sjukhus. Det kan till exempel vara besök hos allmänläkare eller sjuksköterska på en vårdcentral, eller besök hos en specialistläkare.

Uppskjuten vård

Patienten har rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst samt utlägg för resa om patienten får sin planerade vård uppskjuten av skäl som regionen förorsakat.

Högekostnadsskydd

För 2019 är beloppet för högekostnadsskydd för hälso- och sjukvård 1 150 kronor, vilket innebär att patienten aldrig betalar mer än det maxbeloppet under en 12-månadersperiod för frikortsberättigad vård och behandling. Det är en ökning med 50 kronor från föregående år. Bakgrunden till höjningen är att regeringen har fastställt prisbasbeloppet till 46 500 kronor för 2019.

Patientavgifter (kr)	
Besök inom primärvård*	0
Besök inom primärvård, jourtid	400
Besök inom specialistsjukvård**	400
Besök medicinsk service	0
Slutenvård/sjukhusvistelse	100
Riktade hälsokontroller/hälsofrämjande program	0
Ambulansvård/ambulanstransport	400
Hembesök SSIH/Mobilt team	0
Uteblivet, ej avbokad besök, primärvård	300
Uteblivet, ej avbokad besök, specialistsjukvård/ primärvård jourtid	450

* inklusive privata allmänläkare, fysioterapeuter, kiropraktorer, naprapater, psykoterapeuter som Region Sörmland har avtal med alternativt regleras enligt nationell taxa

**inklusive privata specialistmottagningar som Region Sörmland har avtal med alternativt regleras enligt nationell taxa

Under året ska en översyn ske av patientavgifter för besök till specialistsjukvården. Möjligheter att betala via autogiro ska införas under året.

Medborgarperspektivet

Region Sörmlands verksamheter ska ha sörmlänningens behov i fokus. Verksamheterna ska vara tillgängliga och nära den enskilde personen. Det ska vara möjligt att välja utförare och kontaktväg. Digitala mötesplatser ska bli vanligare.

Sörmlänningarna ska känna trygghet och tillit i sina kontakter med regionen. Alla ska bemötas med respekt, få god service samt lättillgänglig och relevant information utifrån sina unika förutsättningar. För att regionen ska kunna utvecklas och på bästa sätt uppfylla sörmlänningarnas behov och önskemål måste regionens verksamheter vara lyhörd för medborgarnas upplevelser. Utvecklings- och förbättringsarbete ska ske i nära samarbete med patienter, anhöriga och kunder.

Regionens verksamheter är till för sörmlänningarna och att följa medborgarnas förtroende och nöjdhet är därmed av yttersta vikt. Det är glädjande att förtroendet och nöjdheten har ökat under de senaste åren och arbetet med förbättringar måste fortsätta. En del i förtroenden handlar om att stärka och fördjupa regionens arbete med bemötandefrågor. Utgångspunkten är individens rätt till medbestämmande, delaktighet och integritet. För att öka förtroendet måste regionen även komma tillrätta med de problem som varit med alltför långa väntetider och överbeläggningar inom hälso- och sjukvården.

Alla patienter ska ha inflytande över sin egen vård och hälsa och kunna påverka vårdens innehåll, när och hur vården ges och var vården utförs. Detta är inte minst viktigt för alla dem som har stora vårdbehov. Kvalitet och tillgänglighet är inte alltid likvärdig i hela länet. Fortfarande avspeglar sig ojämlikhet på grund av bostadsort, inkomst och utbildning, brister i jämställdhet mellan män och kvinnor. Hälsa hör i hög grad samman med ekonomisk trygghet, starka sociala nätverk och vilka resurser vi bär med oss i form av trygga uppväxtförhållanden och utbildningsbakgrund. I detta sammanhang är landstingets folkhögskolor ett viktigt verktyg att stärka individ och samhälle.

Grunden för den regionala utvecklingen är att den ska vara ekonomiskt, ekologiskt och socialt långsiktigt hållbar. Medborgarnas behov ska tillgodoses utan att äventyra kommande generationers möjlighet till ett gott liv. I och med bildandet av Region Sörmland har regionen ett stort ansvar för att fortsätta arbetet med att göra Sörmland till en attraktiv, konkurrenskraftig del av Stockholm-Mälardalen.

Region Sörmland har en god, jämlik folkhälsa i syfte att bli Sveriges friskaste län

Sörmland ska vara Sveriges friskaste län år 2025 sett till den självupplevda hälsan. För att nå detta ska Region Sörmland bland annat satsa på förebyggande och hälsofrämjande arbete. Samarbetet med kommuner, stat och civilsamhälle behöver utvecklas och stärkas. Detta för att länet på sikt ska få en förbättrad folkhälsa och mer jämlik hälsa.

En god hälsa är en framgångsfaktor, både för individen och för samhället. Hälsoläget i befolkningen har tydliga kopplingar till utbildningsbakgrund, boendemiljö, arbete och åldersammansättning. Befolkningens hälsa påverkar utbudet av tillgänglig arbetskraft samtidigt som tillgången på arbete är en av hälsan bestämningsfaktorer.

Regionens folkhälsoarbete utgår från det nationella folkhälsomålet ”att skapa samhällseliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen”. Utgångspunkten är att regionen, genom sina olika verksamhetsområden, ska medverka till att skapa förutsättningar för en god och jämlik hälsa för alla medborgare i länet. Ett av *hållbarhetsprogrammets* övergripande mål

”Arbete och förhållningssätt för en god hälsa och miljö” visar på att vårt hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete behöver stärkas och utvecklas gentemot patienter, besökare, brukare, befolkning och medarbetare. Vi ska bedriva arbetet med insikten om att människor har olika förutsättningar utifrån bland annat social situation, motivation och förkunskaper. En god hälsa är en grundläggande förutsättning för människors möjlighet att nå sin fulla potential och att bidra till samhällets utveckling.

Hälsa

Totalt uppger ungefär sju av tio vuxna sörmlänningar att deras allmänna hälsa är bra eller mycket bra, en andel som är något lägre än i riket. Andelen med bra allmän hälsa skiljer sig mellan olika grupper i befolkningen. Det är stora skillnader mellan kvinnor och män samt mellan åldersgrupper. Bland kvinnorna är det en lägre andel som upplever sin hälsa som bra än bland män. Generellt minskar andelen som mår bra i äldre åldersgrupper men unga kvinnor är också en grupp där andelen som mår bra är relativt låg.

Andel sörmlänningar som uppger att de mår bra eller mycket bra

	Kvinnor/flickor	Män/pojkar	Totalt	Källa
Årskurs 5	96 %	96 %	96 %	Liv & Hälsa ung 2014
Årskurs 7	70 %	87 %	78 %	Liv & Hälsa ung 2017
Årskurs 9	66 %	82 %	74 %	Liv & Hälsa ung 2017
Årskurs 2 på gymnasiet	61 %	77 %	69 %	Liv & Hälsa ung 2017
18-29 år	69 %	80 %	75 %	Liv & hälsa 2017
30-49 år	73 %	80 %	76 %	Liv & hälsa 2017
50-69 år	67 %	70 %	68 %	Liv & hälsa 2017
70-84 år	52 %	60 %	56 %	Liv & hälsa 2017

Det finns också skillnader mellan grupper med olika utbildningsnivå när det gäller andel som mår bra. Exempelvis är det nästan 20 procentenheters skillnad mellan kvinnor med förgymnasial utbildning och kvinnor med eftergymnasial utbildning, 55 % av kvinnor med förgymnasial utbildning uppger att de mår bra jämfört med 74 % av kvinnor med eftergymnasial utbildning.

Psykiska besvär beskrivs ofta med symtom som oro, ångest, nedstämdhet eller sömnsvårigheter. I Sörmland uppger 40 % av kvinnorna och 26 % av männen att de har lätta eller svåra besvär av ångslan, oro eller ångest. Vanligast förekommande är det bland yngre kvinnor 18-29 år, där 52 % uppger att de har lätta eller svåra besvär. Enligt Folkhälsomyndigheten har andelen som uppger nedsatt psykiskt välbefinnande ökat i de flesta befolkningsgrupper bland vuxna under den senaste tioårsperioden. Även bland elever på högstadiet och gymnasiet ökar andelen med psykiska besvär så som stress och sömnsvårigheter.

Levnadsvanor

Även befolkningens levnadsvanor påverkar folkhälsan. Enligt *Framtidens hälso- och sjukvård 2.0* är ett mål minskad sjuklighet och dödlighet genom minskad användning av tobak, minskad alkoholkonsumtion, ökad fysisk aktivitet och förbättrade kostvanor.

Rökning är en av de faktorer som kan leda till ohälsa, sjukdomar och för tidig död. En positiv trend ses vad gäller rökning. Andelen rökare har minskat markant för både kvinnor och män. År 1990 rökte 28 % av kvinnorna och 30 % av männen i Sörmland. År 2017 var andelen dagligrökare i den vuxna befolkningen 9 % i länet. Även bland ungdomar minskar andelen dagligrökare. Bland elever i årskurs 9 rökte 8 % dagligen år 2004, andelen har sjunkit till 4 % år 2017.

Andel Sörmlänningar som uppger att de är dagligrökare

	Kvinnor	Män	Totalt	Källa
Årskurs 7	0,5 %	1 %	1 %	Liv & Hälsa ung 2017
Årskurs 9	4 %	4 %	4 %	Liv & Hälsa ung 2017
Årskurs 2 gymnasiet	8 %	7 %	8 %	Liv & Hälsa ung 2017
18-29 år	9 %	9 %	9 %	Liv & hälsa 2017
30-49 år	6 %	8 %	7 %	Liv & hälsa 2017
50-69 år	12 %	11 %	12 %	Liv & hälsa 2017
70-84 år	7 %	7 %	7 %	Liv & hälsa 2017

Även alkoholkonsumtion är en riskfaktor för ohälsa och bidrar till sjukdomsburden.

Alkoholkonsumtionen är tydligt relaterad till kön och ålder, yngre dricker mer än äldre och män dricker mer än kvinnor. Andelen av befolkningen i länet med riskabla alkoholvanor har totalt sett minskat mellan åren 2004 och 2017, från 18 % till 12 %. Störst är minskningen bland yngre, bland äldre har andelen riskkonsumenter ökat lite. Bland sörmländska elever i årskurs 7 har andelen som druckit alkohol någon gång minskat från 60 % 2004 till knappt 30 % 2017.

Fysisk aktivitet har för de allra flesta positiva effekter på hälsan. En aktiv livsstil kan minska risken för sjukdomar, till exempel hjärt-kärlsjukdom och diabetes typ 2. Forskning har också visat att långvarigt stillasittande, oavsett fysisk aktivitet, ökar risken för flera sjukdomar. Den nationella rekommendationen för fysisk aktivitet för vuxna är minst 30 minuter per dag, eller 150 minuter i veckan. Två tredjedelar av befolkningen når den nivån. Andelen fysiskt aktiva är ungefär densamma i åldern 18-69 år och minskar sedan med stigande ålder.

Matvanor har stor betydelse för hälsan och den nationella rekommendationen för goda matvanor är att äta frukt eller grönt minst fem gånger per dag. Det är mindre än 10 % av den sörmländska befolkningen som når rekommendationen. Det är en högre andel kvinnor än män som äter frukt och grönt regelbundet men det är inga stora skillnader mellan olika åldersgrupper.

Övervikt och fetma är ett växande folkhälsoproblem i många länder. Mer än hälften av den vuxna

befolkningen i Sörmland har övervikt eller fetma. Andelen med övervikt är högre bland män än bland kvinnor medan fetma är lika vanligt både bland kvinnor och bland män. Var femte vuxen i länet har fetma, vilket är en fördubbling sedan år 2000.

Region Sörmland har nöjda kunder/ patienter/ brukare/ anhängare/ resenärer/ besökare/ deltagare/ elever

Region Sörmlands verksamheter utgår från medborgarens behov och förutsättningar. Medborgare innefattar bland annat rollen som kund, patient, brukare, anhörig, resenär, besökare, deltagare, elev.

Regionens vision innebär bland annat att regionen är tillgänglig för alla och bjuder in till delaktighet. Alla kan ta del av och påverka regionens verksamheter.

För att säkerställa att de verksamheter som bedrivs lever upp till medborgarnas förväntningar görs ett antal mätningar och undersökningar varje år för att se hur regionen och dess tjänster uppfattas av medborgarna. Undersökningarna är viktiga inspel till vidareutveckling av regionens verksamheter.

Region Sörmland är en livskraftig och levande region

Med den nya Sörmlandsstrategin finns en gemensam bild av länets funktionella samband, behovet av tvärsektoriell samordning och storregional samverkan. Den nya övergripande strategin ska genomsyra länets framtida utveckling. De prioriterade inriktningarna inom Sörmlandsstrategin är:

- En växande arbetsmarknad, där efterfrågan på kompetens och utbud av arbetskraft med olika utbildningsbakgrunder och erfarenheter kan mötas
- En växande befolkning, där bostadsmarknaden fungerar och utbudet av bostäder möter efterfrågan.

Inför 2019 har ett omfattande arbete bedrivits för att kraftsamla Sörmland såväl organisatoriskt som strategiskt. Regionbildningen väntas medföra en effektivare, tydligare och starkare organisation.

En utveckling och tillväxt som är långsiktigt hållbar är beroende av de miljöer som människor bor och verkar i. Tillgången till utbildning, arbetsmarknad, infrastruktur, service, IT, kultur, hälso- och sjukvård och möjligheten att erbjuda goda livs- och boendemiljöer är avgörande för att skapa en attraktiv region som kan behålla och utveckla såväl människor som företag och kapital.

Verksamhetsperspektivet

Hälso- och sjukvård

Målet med vår hälso- och sjukvård är att patienten ska känna sig trygg, ha en smidig resa genom vården och att vi använder våra resurser på rätt sätt. Den framtida hälso- och sjukvården ska ges nära befolkningen och endast vård som inte kan tillgodoses i öppen vård ska ges i slutenvård, där antalet vårdplatser måste vara dimensionerat efter behoven. Patienternas och anhörigas delaktighet i vården är självklar. Det ska vara enkelt att söka och få rätt vård vid rätt tillfälle.

Primärvården är basen för hälso- och sjukvården inom länet och är central i begreppet närvård. Närvården ska fortsätta att byggas ut och samarbetet mellan primärvården och den kommunala vården och slutenvården ska öka. Även samverkan mellan hälso- och sjukvården, elevhälsan och vårdnadshavare ska bli bättre. För att kunna utveckla primärvården med patientkontrakt och fast läkarkontrakt ska det under planperioden införas ett tak för antalet listade patienter per läkare i vår egen primärvård. Satsningen på att utbilda fler distriktsläkare ska fortsätta.

Det förebyggande arbetssättet ska fortsätta utvecklas och resurser behöver tillföras till barn- och ungdomspsykiatriens samt habiliteringens utredningsinsatser samt barnhälsovården.

Den psykiska ohälsan fortsätter öka och det behövs ett större fokus på det förebyggande arbetet. En nollvision för suicid ska tas fram under 2019. Samarbetet mellan kommuner och region ska öka även inom detta område

Vårdens rehabiliteringskapacitet ska ses över och stärkas. Arbetet med att utveckla specialiserad vård i hemmet, SSIH, ska fortsätta och den palliativa vården ska stärkas i både öppen- och slutenvård.

Region Sörmland har en god, säker, tillgänglig och kvalitativ vård

Begreppet "God vård" lanserades i samband med publiceringen av Socialstyrelsens föreskrifter om ledningssystem för kvalitet och patientsäkerhet (SOSFS 2005:12). Där beskrevs ett antal områden som viktiga förutsättningar för "God vård". De sex områdena är;

- Kunskapsbaserad och ändamålsenlig hälso- och sjukvård.
- Säker hälso- och sjukvård.
- Patientfokuserad hälso- och sjukvård.
- Effektiv hälso- och sjukvård.
- Jämlig hälso- och sjukvård.
- Hälso- och sjukvård i rimlig tid.

Svensk hälso- och sjukvård skattas högt med internationella mått vad gäller kvalitet. Vad avser tillgängligheten till vården pågår ett nödvändigt förbättringsarbete för att minst leva upp till den lagstadgade vårdgarantin. Vårdgarantin gäller såväl primärvården som den specialiserade sjukhusvården.

Målsättningen är att alla sörmlänningar ska erbjudas vård i tid, vilket för primärvården innebär kontakt med vårdcentralen via telefon samma dag och kontakt med läkare inom sju dagar. För specialistvården gäller att ingen skall behöva vänta mer än 90 dagar på ett nybesök.

Den vård och de behandlingar som ges ska vara kunskapsbaserad och ändamålsenlig och verksamheterna ska arbeta i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet. Vården ska

utformas för att möta den individuella patientens behov på bästa sätt. Genom ett aktivt förebyggande arbete ska vårdskador och vårdrelaterade infektioner minimeras i största möjliga utsträckning.

Utgångspunkten för all vård som bedrivs inom ramarna för Region Sörmland ska vara sörmlänningarnas behov av en patientsäker vård med god kvalitet och korta väntetider, den som har störst behov av sjukvård ska få tillgång till denna utan onödig väntan eller organisatoriska begränsningar. I en verklighet där det totala vårdbehovet växer är det nödvändigt att ständigt arbeta för att strukturera länets hälso- och sjukvård för att den på bästa sätt ska kunna matcha länsinvånarnas behov och krav på bättre kvalitet. En viktig organisatorisk princip inom sjukvården är att vården ska ges där den ger det bästa möjliga slutresultatet för patienten avseende bland annat kvalitet, med lämplig hänsyn också till tillgänglighet, kompetensförsörjning och effektivitet i resursanvändningen. Att fördela vårdinsatser optimalt kallas ofta nivåstrukturering.

I nära samband med att uppnå en optimal nivåstrukturering måste även ett kontinuerligt arbete för att utveckla regionens verksamheter ske. En hög effektivitet i resursanvändningen är av stor betydelse för att regionen även på sikt ska kunna möta behoven i en växande befolkning med allt fler äldre invånare och med en sjukvård som kan åstadkomma alltmera. Ett flertal studier visar på vinsterna som kan göras vid ett strukturerat effektiviserings- och kvalitetsarbete inom sjukvården. Slutsatserna visar på höjd vårdkvalitet, större personalnöjdhet samt sänkta kostnader.

Region Sörmland har ett förebyggande och hälsofrämjande arbetssätt

Region Sörmland erbjuder befolkningen många hälsofrämjande insatser. Barn i åldern noll till sex år och deras föräldrar besöker barnvårdscentralen ett flertal tillfällen. Länets kvinnor bjuds in till cellprovtagning och mammografi med regelbundna intervall. Män erbjuds aortascreening vid 65 års ålder. Sedan 2014 bjuds länets alla 40-, 50- och 60-åringar in till Sörmlands hälsoprogram.

Enligt *Framtidens hälso- och sjukvård 2.0* ska de hälsofrämjande insatserna utvecklas och stärkas. Screening som omfattar fler sjukdomstillstånd inklusive screening av riskfaktorer samt fler målgrupper behöver komma på plats. De hälsofrämjande insatserna ska karaktäriseras av hög tillgänglighet och låga trösklar. Några särskilda insatser som särskilt bör utvecklas och stärkas är hälsosamtal, hälsoskolor för exempelvis nyanlända samt uppsökande verksamhet för att nå fram till grupper av människor som sällan eller aldrig själva tar kontakt med hälso- och sjukvården.

Att det hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbetet ska stärkas och utvecklas förtydligas i ett av hållbarhetsprogrammets övergripande mål "Arbete och förhållningssätt för en god hälsa och miljö". Arbetet ska bedrivas med insikten om att människor har olika förutsättningar utifrån bland annat social situation, motivation och förkunskaper.

Region Sörmland har en personcentrerad vård

Enligt *Framtidens hälso- och sjukvård 2.0* ska personcentrerad vård vara den sörmländska vårdens kärna vilken utgår från en gemensam värdegrund där patienten är delaktig och patientens resurs tas tillvara. Patienten ska vara delaktig i alla beslut om sin egen vård. Det handlar om att delta aktivt i planering och genomförande av den egna vården i samarbete med vårdpersonal och vid behov i samarbete med närstående. För många medborgare finns goda grunder för att de får ta ett större egenansvar för sin hälsa. Hälso- och sjukvården kan dock inte ha samma förväntningar på delaktighet på alla personer. Det är individens egna förutsättningar och resurser som har störst betydelse för resultatet av insatserna från hälso- och sjukvården. En personcentrerad hälso- och sjukvård innebär att anpassa bemötande, vård och behandling till de villkor som finns relaterat till

patienters personliga egenskaper och förutsättningar. Genom en personcentrerad hälso- och sjukvård har regionen möjlighet att styra mot en mer jämlik hälsa hos befolkningen. Att göra jämlikt innebär därför ofta att göra olika för att tillgodose människors specifika behov och förutsättningar.

Att som människa med vård- och omsorgsbehov få vara i centrum och så långt det är möjligt inkluderas i alla vårdbeslut och processer är viktigt. Det har visat sig leda till bättre egenvård och bättre samarbete mellan vårdare. Personcentrerad vård är idag ett internationellt erkänt begrepp som kan tillämpas brett och inom många discipliner som har med människors vård och omsorg att göra. Enligt *Framtidens hälso- och sjukvård 2.0* är det patientens samlade behov – medicinskt, socialt, individuellt – som ska vara vägledande för hälso- och sjukvårdens utformning. Patientens ställning ska stärkas och sjukvården ska bli bättre på att tillvarata patientens och närståendes engagemang i att utveckla verksamheten. Den samlade kunskapen visar att ett personcentrerat arbetssätt och en delaktig patient har en positiv inverkan på vårdens resultat och ett effektivt resursanvändande.

Det personcentrerade arbetssättet utmanar det etablerade arbetssättet och för att införa personcentrerad vård krävs en attityd- och kulturförändring. För att driva på denna förändring måste vi arbeta med kunskapshöjande insatser och sprida goda exempel.

Region Sörmland har en utbyggd primärvård och en förstärkt närvård

Region Sörmland erbjuder en hälso- och sjukvård av hög medicinsk kvalitet förenat med kostnader som i ett nationellt perspektiv är låga. Regionens verksamhet ska genomsyras av kvalitet, patientsäkerhet och resurseffektivitet. Den framtida hälso- och sjukvården ska ges nära befolkningen. Endast vård som inte kan tillgodoses i öppen vård ska ges i slutenvård.

Enligt *Framtidens hälso- och sjukvård 2.0* ska basen utgöras av den nära vården. Arbetsfördelning mellan primärvård och den specialiserade sjukvården måste tydligare definieras för att göra hela sjukvårdssystemet effektivare. Primärvården ska ge en effektiv, bred och lättillgänglig hälso- och sjukvård för de flesta vårdbehoven. Den specialiserade sjukhusvården kommer på detta sätt att ges utrymme att utvecklas och stärkas.

Psykiatrien behöver fortsätta sin utveckling mot att komma närmare patienten, bland annat genom att nyttja digitaliseringens möjligheter.

Regionen ska fortsätta utveckla närvård där mer vård sköts i öppna former och i hemsjukvård. Detta kan ske genom att fortsätta utveckla fler mobila team, stärka specialiserad sjukvård i hemmet, erbjuda fler fasta vårdkontakter samt utveckla sjukvårdsassisterad egenvård i hemmet.

Region Sörmland har en god vård för patienter med komplexa behov - kroniker och multisjuka

Vissa grupper av medborgare eller patienter är särskilt utsatta och har olika svårigheter när det gäller att göra sin röst hörd eller att ta sig fram i en komplicerad vårdorganisation. Enligt *Framtidens hälso- och sjukvård 2.0* ska vi stärka och utveckla en sammanhållen vård och omsorg för patienter med komplexa behov, bland annat kroniker och multisjuka.

Region Sörmland har en god, säker, tillgänglig och kvalitativ rättspsykiatrisk vård

Målsättningen är att Region Sörmland, på Regionsjukhuset Karsudden, genom ständigt förbättringsarbete, lever upp till kraven på god vård inom den rättspsykiatriska vården. Då patienterna inom rättspsykiatri är dömda till vård och därmed vårdas under tvång, blir det än mer viktigt att vården präglas av; delaktighet, jämlikhet, respekt och transparens, samt att vården är evidensbaserad och rättssäker. De långa vårdtiderna ställer extra höga krav på tydliga vårdprocesser för att generera en effektiv och säker rättspsykiatrisk vård.

Region Sörmland har en god, säker, tillgänglig och kvalitativ tandvård

Tand- och munhälsan i Sverige har stadigt förbättrats under det senaste halvseklät även om hälsoförbättringarna har planat ut något under senare år. Fortsatt hälsopromotion och förebyggande arbete är av vikt för att bevara den goda tandhälsan. Grupper med sämre tandhälsa, eller med risk för sämre tandhälsa, ska vara i fokus för detta arbete.

Målsättningen är att alla sörmlänningar ska ha möjlighet till regelbunden revisionstandvård baserat på risken för framtida sjukdom och problem. Möjligheter ska också finnas att få akuta behov avhjälpna inom rimlig tid.

Tandvården omfattas av ett flertal olika ekonomiska stödsystem där antingen staten eller regionen, förutom den enskilde, står som finansör. Tillgängliga resurser är begränsade och måste användas så effektivt som möjligt. Så långt det är möjligt ska vården ges inom allmäntandvården och endast behandling som inte kan tillgodoses där ska ges inom specialisttandvården.

Det finns en potential i utveckling av bättre samverkan mellan hälso- och sjukvård och tandvård. Det gäller till exempel omhändertagandet av personer med långvariga sjukdomar eller funktionsnedsättningar och äldre.

Den vård och de behandlingar som ges ska vara kunskapsbaserad och ändamålsenlig och verksamheterna ska arbeta i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet. Vården ska utformas för att möta den individuella patientens behov på bästa sätt. Genom ett aktivt förebyggande arbete ska vårdskador minimeras i största möjliga utsträckning.

Utgångspunkten för all tandvård som bedrivs inom ramarna för Region Sörmland ska vara sörmlänningarnas behov av en patientsäker vård med god kvalitet och korta väntetider, den som har störst behov av vård ska få tillgång till denna utan onödig väntan eller organisatoriska begränsningar.

Tandvården i Sörmland ska aktivt bidra till visionen Sörmland Sveriges friskaste län 2025.

Regional verksamhet

Den regionala utvecklingen ska ske med tillväxt i hela länet och där olikheterna i de olika länsdelarna bidrar till helheten. Det är viktigt att arbetet leder till att kommuner och regionen kan fortsätta leverera den service och de tjänster som sörmlänningen behöver. Därför behövs regionala planeringsdokument för att främja tillväxt, byggnation, utveckling av besöksnäring, infrastruktursatsningar, kollektivtrafiksatsningar och kompetensutvecklingsbehov. Dessa ska tas fram gemensamt med kommunerna och i samverkan med näringslivet. De bör ligga som grund för det kommunala planeringsarbetet inom ovan nämnda områden.

Region Sörmland skapar bättre förutsättningar för en väl fungerande utbildnings- och arbetsmarknad. Det ökar länets innovations- och attraktionskraft. MDH - Mälardalens Högskola har stor betydelse för Sörmlands fortsatta utveckling och kompetensförsörjning av såväl bredd- som spetskompetens. Det är självklart att regionen medverkar till att stötta och utveckla MDH.

Kulturen är till för alla sörmlänningar oavsett socioekonomiska förutsättningar och även fortsättningsvis kommer ett rikt kulturliv för alla att prioriteras med ett särskilt fokus på våra barn och ungdomar i den så kallade Sörmlandsmodellen. Under den kommande planperioden kommer Sörmlands museum att tas i drift och kulturverksamheten kommer utvecklas i och med detta.

Våra folkhögskolor och studieförbund är viktiga aktörer i en tid där integrationen, digitala klyftor och en relativt låg bildningsnivå är stora utmaningar. Folkbildningen är en viktig resurs för att bidra till det livslånga lärandet och möta de krav och behov som samhället ställer.

Sörmlands naturbruk med Nynäs och Ökna ska utvecklas. Det är viktigt att utbilda inom yrken som utvecklar den sörmländska livsmedelsproduktionen. Sörmlands naturbruk är också en viktig resurs för att stimulera turism och besöksnäring, liksom friluftaktiviteter för ökad folkhälsa.

Region Sörmland har en kultur som skapas i möten, finns där människorna finns, är en naturlig del av vardagen och speglar samhällets mångfald

Uppdraget omfattar följande nationella kulturområden:

- Professionell teater-, dans- och musikverksamhet
- Regional museiverksamhet
- Regional biblioteksverksamhet, läs- och litteraturfrämjande verksamhet
- Professionell bild- och formverksamhet
- Regional enskild arkivverksamhet
- Filmkulturell verksamhet
- Hemslöjdsfrämjande verksamhet

En förutsättning för utveckling av de ovanstående nationella uppdragen är att en kulturplan beslutas av regionfullmäktige. Planen utarbetas i samverkan med länets kommuner och i samråd med länets professionella kulturliv och det civila samhället. Med kulturplanen som grund tilldelas regionen statsbidrag som får fördelas till dessa kulturområden.

Förutom dessa nationella uppdrag fördelas bidrag till kulturorganisationer samt kulturstipendier som ett regionalt uppdrag.

Önskat läge beskrivs inom följande målområden:

- Verksamheten bidrar till demokratisk utveckling och till individens möjlighet till skapande och till att delta i samhällslivet
- Verksamheten finns på många olika platser och arenor, möter människor i hela länet, bjuder in till delaktighet och bidrar till god tillgänglighet till kultur och bildning
- Verksamheten håller hög kvalitet, är kunskapsbaserad och präglas av mångsidighet, gräns- och genreöverskridande samt spets i innehåll, uttryck och form
- Verksamheten lyfter fram mångfald och mångsidiga kulturarv, arbetar med interkulturella perspektiv genom att främja möten mellan olika människor med olika erfarenheter, synsätt och världsbilder och mellan olika kulturer, samhällen och tider

Verksamheten utvecklas genom att forma och genomföra projekt som stödjer målområdena ovan. Det gäller till exempel val av målgrupper och aktuella teman. Utvärderingen görs genom en systematisk uppföljning av att genomförda projekt har nått resultat och har bidragit till måluppfyllelsen.

Region Sörmland har utbildning och folkbildning som bidrar till att utveckla regionen och individen på ett hållbart sätt avseende demokrati, kultur, kunskaper och bildning

Uppdraget omfattar:

- Gymnasieskola (naturbruk samt vissa introduktionsprogram)
- Gymnasiesärskola (skog, mark och djur inom naturbruk)
- Folkhögskola
- Vuxenutbildning i form av uppdrag, uppdragsutbildning, yrkesutbildning
- Övrig bildningsverksamhet bland annat genom samordning och stöd till studieförbundens verksamhet

Önskat läge har identifierats för fyra målområden:

- Individens utveckling – utbildnings- och folkbildningsverksamheten bidrar till att individen utvecklas som person och kan påverka sin livssituation samt har en möjlighet att delta aktivt i samhällsutvecklingen
- Trygghet och vistelsemiljö – utbildnings- och folkbildningsverksamheten erbjuder demokratiska arbetsformer samt en trygg, säker och utvecklande miljö att vistas i
- Kunskaper/kompetens/bildning – utbildnings- och folkbildningsverksamheten ger alla en möjlighet till bästa möjliga utveckling av förmågor, kunskaper, kompetens och bildning utifrån egna förutsättningar
- Kultur och livsmiljö – folkbildningen erbjuder inom ramen för sin verksamhet möjlighet att ta del av kulturverksamhet både inom och utanför skolan

Ett strategiskt styrande dokument för utbildning, folkbildning och bildning utarbetas under planperioden. Dokumentet ska visa en önskad långsiktig utveckling av verksamheten.

Utvecklingen görs genom vidareutveckling av det systematiska kvalitetsarbetet där personen som tar del av verksamheten, den arbetsmiljö skolan erbjuder och stödet till kunskapsutveckling står i fokus.

Uppföljning görs genom uppföljning av indikatorer med mål rörande elevernas/deltagarnas syn på verksamheten genom återkoppling i en årlig kvalitetsenkät samt redovisning av resultat genom bland annat betyg och omdömen.

Region Sörmland har friluftsverksamhet som bidrar till god livskvalitet och hälsa, hållbar utveckling och en levande region med för alla god tillgänglighet till natur- och kulturmiljöer

Uppdraget avser egendomarna Nynäs och Ökna i östra Sörmland och omfattar:

- Förvaltning av naturresurser och vandringsleder samt tillsyn av kanotleder för att ge allmänheten god tillgång till naturupplevelser
- Jord-, skogs- och viltbruk inom Nynäs och Ökna
- Förvaltning av Nynäs slott med park samt byggnader och kommersiella friluftsanläggningar samt anläggningar för rehabverksamhet
- Visningar, utställningar, kurser och program inom natur- och kulturområdet

Verksamhet erbjuds inom dessa områden; kultur och historia, hälsa och rekreation, park och trädgård, naturbruk, friluftsliv, jakt och fiske, måltids- och boendeupplevelser.

Utvecklingen bedrivs inom målområdena förvaltning av naturresurser, kanot- och vandringsleder, förvaltning av Nynäs slott med park, byggnader samt kommersiella friluftsanläggningar. Utbudet av visningar, utställningar, kurser och program formas samt ett serviceutbud som gagnar en god tillgänglighet till natur- och kulturupplevelser.

Utvecklingen görs stegvis inom ramen för befintliga ekonomiska resurser. Under perioden utvecklas skötselplanen för naturreservatet. Ansökan görs även om kulturminnesförklaring av slottet och slottsområdet. En utredning av möjlighet till uppkoppling genom wifi inom Nynäs med omgivning har slutförts och avvaktar finansiering och genomförande. Ett strategiskt styrande dokument för Region Sörmlands friluftsverksamhet med natur- och kulturmiljöer utarbetas under planperioden. Dokumentet ska visa en önskad långsiktig utveckling av verksamheten. Uppföljning sker genom att följa besöksutvecklingen samt genom uppföljning av att planerade större projekt genomförs.

Region Sörmland bidrar till en god regional utveckling

Det regionala utvecklingsarbetet behöver vara flexibelt och anpassningsbart för att kunna möta de förändringar som sker i omvärlden (såväl i den lokal som regionala, nationella och globala) och som får konsekvenser för Sörmlands utveckling.

Sörmlandsstrategin som är den övergripande inriktningen för det regionala utvecklingsarbetet i Sörmland slår fast en arbetsmetod som möjliggör ett sådant arbetssätt, där Sörmlands modell för hållbar regional utveckling står i centrum. För att ta fram vilka konkreta insatser som behöver genomföras behövs en fördjupad analys vilken ska visa vilka handlingsplaner som behöver upprättas.

Handlingsplanerna beskriver vad som ska genomföras. I dessa fastställs tidssatta och mätbara mål för aktiviteterna som sedan ska följas upp. Handlingsplanerna utarbetas i bred samverkan med berörda aktörer som till exempel kommuner, länsstyrelsen, det privata näringslivet och det civila samhällets organisationer i länet. Arbetet påbörjas med att ta fram handlingsplaner för inriktningen "Växande arbetsmarknad". För inriktningen "Fungerande bostadsmarknad" kommer kunskapsunderlag att tas fram för att utreda vilka områden regionen ska engagera sig i.

Region Sörmland har en god kollektivtrafik med hållbar tillväxt och utveckling

Inom kollektivtrafiken kommer ett uppsökande arbete att bedrivas gentemot företag, organisationer och invånare för att i dialog skaffa kunskap om de olika målgrupperna med målet att hitta erbjudanden och tjänster som är relevanta och attraktiva. En fortsatt förbättring av de befintliga tekniska systemen gällande både trafikinformation och köp av produkt kommer att ske.

Planperioden kommer att präglas av tidigare fattade beslut, i och utanför länet. Det gäller exempelvis beslut om Ostlänken, infasningen av nya tåg inklusive ytterligare utbudsförbättringar samt förberedelser inför ett nytt tågtrafikavtal. Även effekterna av dubbelspårutbyggnaden på Svealandsbanan kommer under perioden medborgaren till nytta genom bland annat fler tågavgångar. Reinvesteringar på järnvägen medför dock även fortsättningsvis störningar i trafiken.

Kollektivtrafiken arbetar för smarta och effektiva resor genom en ökad samordning av resor, där målet är fler resenärer på samma väg och slinga i samma fordon.

Samtliga busstrafikavtal löper ut inom en treårsperiod mellan augusti 2019 och december 2021. Under samma period kommer även avtal gällande servicersor i Sörmland, skärgårdstrafik i Nyköpings kommun samt skolskjutstrafik i flera kommuner att behöva upphandlas.

Regionövergripande

Utan en hållbar värld, ett hållbart Sverige och ett hållbart Sörmland finns ingen framtid. Regionen som en offentlig aktör ska gå före i omställningen och därför ska regionen ha en vision om en fossilfri region år 2030. Den största utmaningen för regionen är att minska vår egen klimatpåverkan och resursförbrukning. Infrastrukturen och transporter, både person- och gods, måste präglas av hållbarhet. Arbetet med att reducera klimatpåverkan av regionens verksamheter genom att driva på arbetet med att hitta de mest miljövänliga alternativen.

Vår matproduktion står för en del av regionens klimatpåverkan, samtidigt slängs alltför mycket av den mat som produceras i våra kök. Därför ska regionen föregå med gott exempel och minimera det egna matsvinnet.

Varje människa är unik, men människovärdet är lika. Alla människor är lika mycket värda och har rätt att bli behandlade med respekt. Ingen människa har rätt att döma eller trampa på en annan. Arbetet med att stötta kvinnojourerna och stärka personalens kompetens i HBTQ-frågor ska fortsätta.

Region Sörmland präglas av jämlikhet och jämställdhet, icke-diskriminering, normmedvetenhet och inkludering

Sörmlänningarna har rätt att känna trygghet och tillit i sina kontakter med Region Sörmland. Ett av *hållbarhetsprogrammets* övergripande mål ”Verksamhet präglad av jämlikhet och jämställdhet” beskriver att hälsan är ojämlikt fördelad i befolkningen. Likaså finns det exempelvis skillnader i kulturkonsumtion, utbildningsbenägenhet och deltagande i demokratiska processer. För att bidra till jämlikhet och jämställdhet behöver våra uppdrag och tjänster utföras med strategier för att motverka att ojämlika mönster uppstår, förekommer eller förstärks. All verksamhet i Region Sörmland ska bedrivas utifrån en medvetenhet om vilka sårbara grupper det finns i relation till de olika uppdragen. Vi måste göra olika för att kunna nå och verka lika. I linje med förslag från Kommissionen för jämlik hälsa bör fokus vara på socioekonomiska skillnader samt skillnader mellan kön.

Med utgångspunkt i de mänskliga rättigheterna och diskrimineringsgrunderna får ingen diskriminering eller kränkande behandling förekomma i vår organisation. Det framgår av *hållbarhetsprogrammets* mål ”verksamhet präglad av ickediskriminering, normmedvetenhet och inkludering”. All verksamhet i Region Sörmland ska utgå från ett rättighetsbaserat förhållningssätt vilket innebär att de mänskliga rättigheterna respekteras, skyddas och främjas. Arbetet ska bedrivas samordnat och systematiskt.

Att stärka rättighetsbaserade arbetssätt och därmed öka kunskapen och tillgänglig och jämlik hälso- och sjukvård tillhör en av framgångsfaktorerna i arbetet med framtidens hälso- och sjukvård och stärker regionens förutsättningar att uppnå målet Sveriges friskaste län 2025.

Vård på lika villkor innebär att varje individ bemöts utifrån dennes behov och på ett sätt som ger lika rättigheter och möjligheter i mötet med regionens verksamheter. Det ställer krav på ökad kunskap om de särskilda villkor och förutsättningar som olika grupper har med sig när de har kontakt med våra verksamheter. Regionen behöver analysera och följa upp verksamhet utifrån dessa perspektiv.

Region Sörmland har en hållbar produktion och konsumtion

Produktionen av de varor som Region Sörmland köper innebär en stor miljöbelastning, globalt och lokalt. Många produkter tillverkas dessutom i låglöneländer där det finns risk för kränkningar av mänskliga rättigheter. Upphandling är ett viktigt verktyg för att nå målet i hållbarhetsprogrammet. Genom att ställa krav vid upphandlingar kan Region Sörmland ta ansvar för att de tjänster och produkter som köps är producerade under hållbara och ansvarsfulla förhållanden. Regionen har under flera år ställt miljökrav i samband med upphandlingar. Detta arbete behöver utvecklas ytterligare för att även inkludera sociala aspekter samt metoder för uppföljning av ställda krav.

För att främja en effektiv resursanvändning behöver regionen även utveckla ett tydligare livscykelperspektiv i användningen av resurser, material och produkter. Regionen kommer de närmaste åren även att utveckla arbetssätt för att hushålla, återanvända och återvinna resurser på bästa sätt.

Regionen ska fortsätta utveckla långsiktigt hållbara ekonomiska modeller för finansiering, vilket har stor betydelse ur miljömässigt och socialt perspektiv.

Region Sörmland är en fossiloberoende region

Verksamheterna arbetar kontinuerligt och systematiskt med klimatpåverkande miljöaspekter som energianvändning, användning av narkos- och lustgas, resor och transporter samt inköp av varor och tjänster. Arbetet ska präglas av kretsloppstänkande för att minska miljöbelastningen och förebygga föroreningar. Att minska utsläppen av växthusgaser med fossilt ursprung från transporter är en av de viktigaste åtgärderna. Regeringens beslut om en fossilbränsleoberoende fordonsflotta 2030 innebär att inte bara att regionen behöver ställa om befintlig fordonsflotta, utan även att underlätta för kollektiva resor och ett klimatsmart resande för patienter och medarbetare. Regionen har det senaste året genomfört en ambitiös satsning på att främja cykling inom tjänsten samt under resor till och från arbetet. Detta arbete kommer att utvecklas vidare de närmsta åren. Utfasning av fossila drivmedel och arbete för övergång till fossilfri fordonsflotta kommer att utgå från en strategi om fossiloberoende verksamhet.

Ett framgångsrikt energieffektiviseringsarbete bygger på insatser i såväl drift och investeringar som i samverkan mellan fastighetsförvaltning och verksamheterna som använder lokalerna. Regionen ska arbeta med lönsamma investeringar och energieffektiviseringsåtgärder i befintliga lokaler och fastighetsrelaterade system i enlighet med de energideklarationer och inventeringar som genomförts.

Region Sörmland har en hållbar livsmedelskedja

I det nya hållbarhetsprogrammet har betydelsen av en hållbar livsmedelskedja speciellt framhävts. Livsmedelsproduktion är förknippad med en rad konsekvenser för såväl hälsa som miljö, såsom påverkan på klimatet, användning av antibiotika och brister i arbetsmiljö i andra delar av världen. Regionen arbetar redan med flera aspekter i livsmedelskedjan, exempelvis med att ställa miljökrav i upphandlingar och sträva mot minimering av matsvinn. Detta arbete ska fortsätta och utvecklas så att det täcker fler aspekter i en hållbar livsmedelskedja. Ett uttalat inriktningsmål i hållbarhetsprogrammet är bland annat att, där så är möjligt, upphandla livsmedel som är producerade i enlighet med svensk lagstiftning samt ekologiska och etiskt märkta livsmedel. Genom att bana väg för svenskproducerade livsmedel bidrar regionen till minskad användning av antibiotika och konstbevattning, och främjar indirekt regional livsmedelsproduktion och ett rikt odlingslandskap. Regionens livsmedelsanvändning ska präglas av en helhetssyn där mat som tillagas, säljs och serveras är näringsrik och främjar god hälsa, samt medför så låg miljöpåverkan som möjligt.

Resursperspektivet

Målet under planperioden är att effektivisera den politiska organisationen och regionens administration för att frigöra resurser till regionens huvuduppdrag. Därmed är den nya politiska organisationen minimal. Beredningar under fullmäktige läggs ned, likaså beredningar och utskott under styrelsen. Landstingsservice AB och D-data går in i förvaltningen och Vita huset AB försvinner som moderbolag. Dessutom försvinner den politiska överbyggnaden i det Centrala etiska rådet. I den centrala administrationen införs anställningsstopp och samordningsvinster görs i samband med regionbildning och organisationseffektivisering.

Region Sörmland ska vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder medarbetare goda villkor och möjligheter till personlig utveckling. För det krävs en sammanhållen och progressiv personalpolitik. Utan kompetenta medarbetare kan regionen inte klara av sitt uppdrag. Det ska inte finnas mer administration än vad som krävs av de uppdrag vi har. Varje person ska vara på rätt plats. Sjukskrivningarna minskar men det krävs ett fortsatt fokus på frågorna. En del i att vara en attraktiv arbetsgivare och minska sjukskrivningarna handlar om möjligheten till friskvård. Det så kallade friskvårdsbidraget ska öka 2019.

Hälso- och sjukvården har utmaningar med att kunna rekrytera till vårdens bristyrken och vi är alltför beroende av hyrpersonal. Unga behöver lockas av arbete inom vården och erfaren personal måste vilja och orka stanna kvar. Det är av yttersta vikt att arbetet med att behålla medarbetare och att rekrytera nya fortsätter för att minska väntetiderna för patienterna och för kunna öppna fler vårdplatser. Kontinuerlig fortbildning är viktig både för vårdens kvalitet och som rekryteringsargument och därför ska det finnas bra introduktions- och kompetensutvecklingsplaner.

Förutom att studenter och elever ska få en bra utbildning, är det utbildningsuppdrag regionen har en viktig källa till framtida rekryteringar. Av den anledningen kommer arbetet med att förtydliga och klargöra vad utbildningsuppdraget innebär att fortsätta. En annan del av den strategiska kompetensförsörjningen är införandet av en "kompetensförsörjningsmodell". Syftet med modellen är att skapa ett spårbart, strukturerat och enhetligt sätt att arbeta med kompetensförsörjning för att därigenom minska kompetensgapet mellan verksamhetens mål/behov och individens färdigheter/kompetens.

Undersköterskor ska fortsatt kunna ges möjlighet till studieförmån under utbildning till sjuksköterskor såväl som vid utbildning till en paramedicinsk yrkesgrupp som fysioterapeut, arbetsterapeut eller dietist. Grundutbildade sjuksköterskor som läser specialistutbildning ska också ges möjlighet att göra detta med studieförmån. Eftersom regionen idag har brist på specialistutbildade sjuksköterskor ska antalet platser ökas kraftigt.

Hälso- och sjukvården har de senaste åren haft ett ökat kostnadstryck beroende på nya behandlingsmetoder och en allt äldre befolkning. Denna utveckling kommer att förstärkas under de kommande åren. För att klara av de utmaningar vi står inför krävs det förändrade arbetssätt, mer samverkan med kommunerna och andra aktörer samt en ökad digitalisering. Dessutom behöver hälso- och sjukvården få tydlig styrning av innehåll i verksamheten och tydliga spelregler i utformandet av sina budgetar. Realistiska budgetar ska finnas och när de är på plats måste det diskuteras hur verksamheterna kan bli effektivare och medicinska prioriteringsdiskussioner tas.

Region Sörmland är en attraktiv arbetsgivare med kompetenta och engagerade medarbetare som känner arbetsglädje

Huvudområdena inom personal rör utvecklingen av medarbetarskap, ledarskap, lärande och utveckling, hälsa och arbetsglädje, den öppna dialogen, mångfald och jämställdhet samt arbetsvillkor och lön. Utgångspunkten för arbetet är regionens vision, det politiska målet och de etiska värderingar som finns för regionen.

I framtidens hälso- och sjukvård 2.0 framgår att Region Sörmland ska vara en attraktiv arbetsgivare där medarbetare och ledare känner stolthet och arbetsglädje i sitt uppdrag att producera tjänster med hög kvalitet, säkerhet och service. Det är viktigt för att kunna behålla och attrahera relevanta kompetenser för att därigenom bygga en robust organisation för framtiden.

En förutsättning för att nå dit är att främja det goda och närvarande ledarskapet. Regionens ledare ska inspirera till mod och skapa en trygg miljö där medarbetare vågar ta initiativ och agera. Det ställs höga krav på att vara chef idag och för att kunna ställa krav och samtidigt ha rimliga förväntningar på regionens ledare behöver ansvar och befogenheter decentraliseras.

Trygga ledare är avgörande för att uppnå resultat, skapa en inkluderande kultur samt att hantera förändringar. För att stärka och utveckla våra ledare måste de ges förutsättningar att framgångsrikt utföra sitt uppdrag, vilket görs med ett genomtänkt och fokuserat arbete med ledarskapsutveckling. Regionen behöver fortsätta satsa på utbildning och utveckling, genom att bland annat identifiera och utveckla egna talanger i organisationen.

Som medarbetare och chef i Region Sörmland ska man veta vad som förväntas och medarbetare ska veta vad de kan förvänta sig av Region Sörmland som arbetsgivare.

Mätning av den personalpolitiska utvecklingen sker genom olika uppföljningsverktyg. Ett exempel är HME (Hållbart Medarbetar Engagemang). Indexet består av nio delfrågor - tre handlar om motivation, tre om ledning och tre om styrning. Frågorna är nationella och används av flera regioner/landsting och kommuner, vilket ger oss jämförelsemöjligheter.

Region Sörmland har en ändamålsenlig, säker IT som möjliggör delaktighet

Enligt *Framtidens hälso- och sjukvård 2.0* skapar utvecklingen av den digitala regionen förutsättningar för såväl den personcentrerade vården som för en sammanhållen vårdprocess där olika huvudmän kan dela information. För medarbetare i vården innebär digitalisering att kunna ge vård och omsorg av högre kvalitet. I övergången mellan vårdgivare bidrar det till säkrare och snabbare överföring av information. Sammantaget kommer detta att leda till ökad kvalitet, högre patientsäkerhet och större resurseffektivitet.

Region Sörmland är i upphandling av framtidens vårdinformationsstöd (FVIS), som bättre ska möta de krav och behov som finns i vården. Det nya stödet ska förenkla administrationen för vårdpersonalen och öka möjligheten för patienterna att vara mer delaktiga i sin vård. Den ska bland annat upplevas som en helhetslösning som möjliggör en strukturerad journal per patient, underlätta samverkan och informationsutbyte mellan vårdgivare, stödja uppföljning av kvalitet och produktion samt stödja nya och smartare arbetsformer.

Region Sörmland bedriver verksamheter som ställer stora krav på en väl fungerande IT på alla

nivåer, för allt från vård av människor till att förse länets invånare med kultur och utbildning till att stödja det demokratiska arbetet i regionens olika politiska församlingar. Regionens, i allt större grad digitaliserade, verksamhet förväntas fungera även i olika krissituationer och det finns stora krav på kontinuitet i verksamheten. Därför är det viktigt att regionens IT är stabil och säker och att informationen hanteras korrekt.

Medarbetarna i regionen ska ha IT-stöd som bidrar till god kvalitet och effektivitet i arbetet och som underlättar samverkan och kunskapsutveckling i det dagliga arbetet. En effektiv och ändamålsenlig IT ska även möjliggöra ett grönare och smartare arbetssätt i form av färre resor och mer distansarbete.

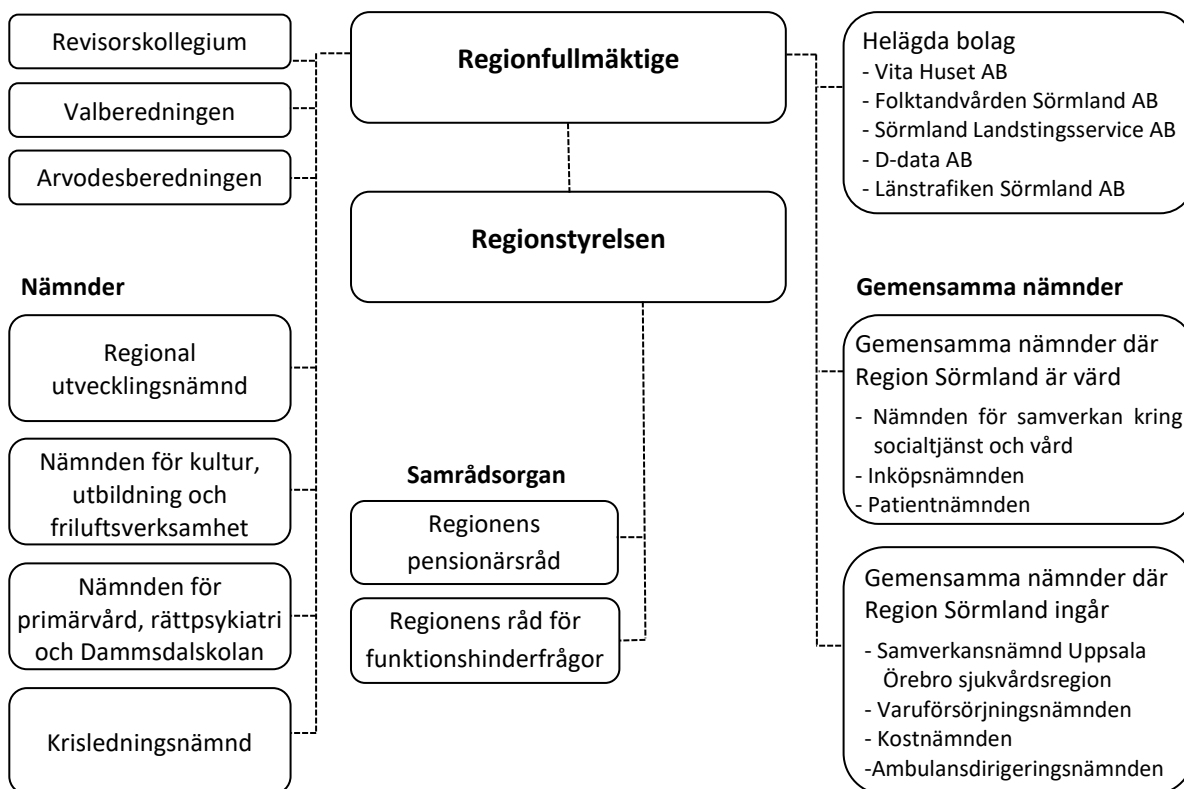
Region Sörmland har en stark ekonomi i balans

Region Sörmland har de senaste åren, liksom många andra landsting och regioner, haft en relativt hög kostnadsutveckling. Den demografiska utvecklingen inför kommande år medför ytterligare behovsökningar, samtidigt som det inom många områden blir allt svårare att rekrytera personal. Vidare gör regionen stora satsningar på fastigheter och IT-stöd. Under de närmaste åren måste fokus därför ligga på att på bästa sätt tillvarata de resurser som används i verksamheten. De tjänster som erbjuds invånarna ska hålla högsta kvalitet och det kommer att kräva att regionen kontinuerligt ser över den egna produktionen och även relaterar till det tjänsteutbud som ges av andra regioner i vår närhet.

Det mångåriga arbetet med att stärka den övergripande ekonomin har varit framgångsrikt. Den gamla skulden från pensioner som tjänats in före 1998 har successivt amorterats, samtidigt som regionen över tid haft positiva ekonomiska resultat och även en god värdeökning av egna tillgångar. Som en av få regioner beräknas Sörmland vid ingången av 2019 vara när nog skuldfritt även när hela pensionsskulden är medräknad. Ett annat sätt att uttrycka detta är att soliditeten i Sörmland över en tioårsperiod har förbättrats från minus 80 % till minus 5 %, samtidigt som detta nyckeltal i flertalet andra regioner fortfarande ligger under minus 20 %. Med de ökande behoven i verksamheten kommer målsättningen därför under de närmaste åren inte innebära en ytterligare konsolidering av ekonomin. De årliga intäkterna ska givetvis täcka löpande kostnader och regionen ska på sikt sträva mot en positiv soliditet.

Regionens riktlinjer för en god ekonomisk hushållning ska följas. Regionens ska ha ett positivt ekonomiskt resultat och på sikt sträva mot en positiv soliditet.

Organisation

Regionfullmäktige

Regionfullmäktige är det högsta beslutande organet på regional nivå och tar beslut i regionens viktigaste frågor. Fullmäktige representerar befolkningen och har det yttersta ansvaret inför medborgarna och detta ansvar utkräver medborgarna genom att rösta i de allmänna valen. Mellan valen är det fullmäktige som bedömer och prövar ansvarstagandet inom regionens organisation. Det gör fullmäktige i egenskap av uppdragsgivare till de nämnder, styrelser och beredningar, som fullmäktige utser.

Enligt kommunallagen kapitel 3 §§ 3-4 ska fullmäktige tillsätta en styrelse och de nämnder som utöver styrelsen behövs för att fullgöra regionens uppgifter enligt lag och särskilda författningar, och för verksamheten i övrigt. Fullmäktige ska enligt kapitel 6 § 2, om inte något annat anges i lag eller annan författning, bestämma nämndernas verksamhetsområden och inbördes förhållanden.

Fullmäktige beslutar enligt kapitel 5 § 1 i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för regionen, främst:

- Mål och riktlinjer för verksamheten
- Budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor
- Nämndernas organisation och verksamhetsformer
- Val av ledamöter och ersättare i nämnder och beredningar
- Val av revisorer
- Grunderna för ekonomiska förmåner till förtroendevalda
- Årsredovisning och ansvarsfrihet
- Folkomröstning i kommunen eller regionen och
- Extra val till fullmäktige

Regionfullmäktige har 79 ledamöter.

Revisionen

Regionens revisorer har på fullmäktiges uppdrag en kontrollerande roll och ska årligen granska all verksamhet i Region Sörmland. Revisorernas granskning är en del av regionfullmäktiges kontroll och uppföljning och ger därmed ett samlat underlag för ansvarsprövningen.

Revisionen granskar huruvida regionens verksamhet bedrivs effektivt och ändamålsenligt, att räkenskaperna ger en rättvisande bild samt att nämndernas interna kontroll över ekonomi och verksamhet är tillfredsställande. Granskningen av regionens olika verksamheter sker utifrån en årligen upprättad plan och resultatet redovisas för fullmäktige och berörda enheter. Revisorernas uppdrag följer av kommunallag, aktiebolagslag samt revisionsreglemente och god redovisningssed för kommunal verksamhet. I revisionsarbetet biträds regionens förtroendevalda revisorer av externa specialister, auktoriserade revisorer och av revisionskontoret.

Ekonomiska förutsättningar

Tkr	Plan 2019	Plan 2020	Plan 2021
Föregående års budget	-4 986	-5 051	-5 142
Generell uppräknings	-115	-141	-134
Effektivisering	50	50	52
Årets budgetram	-5 051	-5 142	-5 224

Regionstyrelsen

Styrelsen är regionens ledande politiska förvaltningsorgan och har det övergripande ansvaret för regionens utveckling och ekonomiska ställning.

Styrelsen är hälso- och sjukvårdsnämnd, förutom primärvård och rättspsykiatri, och utövar därmed den övergripande planeringen av hälso- och sjukvård samt habilitering. Som hälso- och sjukvårdsnämnd har styrelsen vårdgivaransvar. Styrelsen ansvarar för regionens överenskommelser/beställningar av hälso- och sjukvård inom primärvården, privata vårdgivare och Folk tandvården i Sörmland AB. Styrelsen ansvarar även för regionens överenskommelser/beställningar av platser på Regionsjukhuset Karsudden.

Styrelsen är fullmäktiges beredande och verkställande organ. Styrelsen leder, styr och samordnar förvaltningen av regionens angelägenheter och har uppsikt över övriga nämnders och bolags verksamhet. Styrelsen utarbetar planeringsförutsättningar och utfärdar anvisningar till nämnderna och styrelsens förvaltningar rörande förslag till budget samt ekonomi och verksamhetsuppföljning. Styrelsen ansvarar för beställning av tågtrafik och regional stomlinjetrafik med buss.

Styrelsen har hand om den ekonomiska förvaltningen och följer uppmärksamt de frågor som kan inverka på regionens utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen ska hos fullmäktige eller andra myndigheter och organ göra de framställningar styrelsen finner påkallade.

Styrelsen är regionens centrala arbetsgivarorgan och har ett övergripande arbetsgivaransvar. Styrelsen företräder arbetsgivaren Region Sörmland enligt lagen om medbestämmanderätt och har arbetsmiljöansvar för verksamhet inom styrelsens ansvarsområde.

Ekonomiska förutsättningar

Tkr	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Verksamhetsindelning			
Hälsa- och sjukvård	-7 938 276	-8 155 551	-8 414 174
Regional verksamhet	-310 997	-344 305	-377 885
Ledning och stöd	-706 141	-732 142	-693 716
Årets budgetram	-8 955 414	-9 231 998	-9 485 775
Investeringsram			
- Utrustning	126 900	142 400	184 400
- Fastigheter	827 400	1 099 700	892 100
- Strategisk IT	30 000	0	70 000

Regionala utvecklingsnämnden

Regionala utvecklingsnämnden svarar för de regionala utvecklingsfrågorna som regionen tilldelats med det statliga tillväxtuppdraget, samt uppgifter som följer av regionens ansvar som regional kollektivtrafikmyndighet. Nämnden ska särskilt främja inomregional samverkan kring kollektivtrafik och infrastruktur, näringsliv och entreprenörskap, kompetensutveckling och arbetskraftstillgång, samt attraktiva livsmiljöer, för en hållbar utveckling. Nämnden ansvarar för utvecklingen av den regionala besöksnäringen. Uppdraget kring turism och besöksnäring utförs för närvarande via ett upphandlat bolag, Sörmlands turismutveckling AB (STUA).

Nämnden ansvarar för att utveckla regionens särskilda förutsättningar med korta avstånd till större befolkningscentra och regionala kärnor i Mälardalen. Nämnden ansvarar för att stödja regionens täthet och flerkärnighet med stärkta förutsättningar för en sammanhållen och utvidgad arbetsmarknadsregion. Nämnden ansvarar för att underlätta utveckling av attraktiva städer och hållbara lokala trafiksystem.

Nämnden ska ta fram förslag till en strategi för länets utveckling och samordna insatser för genomförandet av strategin samt ansvara för uppföljning och redovisning till regeringen. Nämnden ska verka för att samordna den kommunala fysiska planeringen med regional utveckling. Nämnden ska ansvara för att samordna de kommunala översiktsplanerna i en regional översiktsplan.

Nämnden fullgör de uppgifter som följer av regionens ansvar som regional kollektivtrafikmyndighet, enligt lagen om kollektivtrafik. Nämnden utformar förslag till regionalt trafikförsörjningsprogram.

Nämnden ansvarar för upphandling och samordning av persontransport- och samordningstjänster för sjukresor. Nämnden ansvarar, efter överenskommelse med en eller flera kommuner i länet, för upphandling, bokning och samordning av persontransporter samt samordningstjänster för färdtjänst och riksfärdtjänst. Efter särskild överenskommelse med en kommun ansvarar nämnden för planering, upphandling och samordning av skolskjutstransporter.

Ekonomiska förutsättningar

Tkr	Plan 2019	Plan 2020	Plan 2021
Föregående års budget	0	-162 423	-166 803
Generell uppräknig	0	-4 380	-4 181
Regional utveckling	-46 227		
Sörmlandsturism AB	-2 900		
Samhällskontraktet	-3 000		
Kultur på recept	-100		
Organisationsbidrag, regionala	-9 836		
Interkommunal ersättning	-6 359		
Staben för regional utveckling, flytt från regionstyrelsen	-4 607		
Enheten för hållbar utveckling, flytt från regionstyrelsen	-21 736		
Särskild kollektivtrafik, sjukresor	-67 658		
Effektiviseringsvinster regionbildning	6 000	4 000	
Regional utveckling, utökad ram	-6 000	-4 000	
Årets budgetram	-162 423	-166 803	-170 984

Nämnden för primärvård, rättspsykiatri och Dammsdalskolan

Nämnden har vårdgivaransvar för drift och utförande av primärvård i egen regi inom ramen för vårdvalssystemet. Nämnden ansvarar inom sitt angivna område för att verksamheterna bedrivs i enlighet med fullmäktiges direktiv och uppdrag. Nämnden ansvarar för medborgar- och brukardialoger inom nämndens verksamhetsområden.

Nämnden är huvudman för Regionsjukhuset Karsudden och ansvarar för den rättspsykiatriska vård som bedrivs på sjukhuset i enlighet med lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård och lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård. Nämnden ansvarar för att följa upp de avtal om rättspsykiatrisk vård som andra regioner har med Regionsjukhuset Karsudden.

Nämnden är skolhuvudman för Dammsdalskolan, som omfattar skolverksamhet inom grund-, gymnasie-, grundsär- och gymnasiesärskola för ungdomar från olika kommuner i landet med autismspektrumstörning i åldrarna 12-21 år. Nämnden har vårdgivaransvar för den vård som ges vid Dammsdalskolan.

Ekonomiska förutsättningar

Tkr	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Disponering av eget kapital			
Primärvården	-5 000	0	0
Regionsjukhuset Karsudden	-30 000	-16 000	-2 000
Dammsdalskolan	0	0	0
Investeringsram			
Utrustning, Primärvården	2 200	2 200	2 200
Utrustning, Regionsjukhuset Karsudden	400	400	400
Utrustning, Dammsdalskolan	300	300	300

Nämnden för kultur, utbildning och friluftsverksamhet

Nämnden ansvarar för Region Sörmlands kultur, utbildnings- och friluftsverksamhet. Nämnden har ansvar för att verksamheterna bedrivs i enlighet med fullmäktiges direktiv och uppdrag.

Nämnden utvecklar i samverkan med länets kommuner och övriga intressenter verksamheterna inom nämndens ansvarsområden och svarar för att policydokument inom ansvarsområdena följs upp och revideras. Nämnden ska stödja organisationer och av enskilda bedriven verksamhet av betydelse för länet. Nämnden ansvarar för medborgar- och brukardialoger inom den egna nämndens verksamhetsområden.

Nämnden är skolhuvudman för Öknaskolans naturbruksgymnasium och gymnasiesärskola samt Åsa och Eskilstuna folkhögskolor. Nämnden har ett vårdgivaransvar för den vård som ges vid gymnasie- och gymnasiesärskolan Ökna.

Verksamheterna inom nämndens ansvarsområde styrs av och ska anpassas till såväl Region Sörmlands mål och uppdrag, som till statliga mål och uppdragsregleringar. Folkhögskolorna behöver ta hänsyn till folkbildningsförordningen och de folkbildningspolitiska nationella målen och de regelverk som fastställs av Folkbildningsrådet. Naturbruksgymnasiet styrs av Skollagen gällande gymnasieförordning och Skolverkets föreskrifter.

Ekonomiska förutsättningar

Tkr	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Föregående års budget	-127 067	-127 360	-130 926
Generell uppräknig	-2 831	-3 566	-3 404
Disponering av eget kapital	4 000		
Nynäs egendom, skog och mark	-2 000		
Flytt, personal till regionstyrelsen	538		
Årets budgetram	-127 360	-130 926	-134 330
Investeringsram			
- Utrustning	7 100	6 200	6 000

Krisledningsnämnden

Lagen om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap, föreskriver att för att fullgöra uppgifter under extraordinära händelser i fredstid, ska det finnas en krisledningsnämnd.

Nämndens uppgifter är att vid extraordinära händelser kunna besluta om att överta hela eller delar av verksamhetsområden från övriga nämnder inom Region Sörmland i den utsträckning som är nödvändig med hänsyn till händelsernas art och omfattning.

Med extraordinär händelse avses en sådan händelse som avviker från det normala, innebärande en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och som kräver skyndsamma insatser av regionen.

Gemensamma nämnder - Samrådsorgan

Gemensamma nämnder

Inköpsnämnden

Region Sörmland och Region Västmanland har en gemensam nämnd för den gemensamma inköpsverksamheten. Region Sörmland är värddregion och den gemensamma nämnden ingår i dess organisation. Nämnden ansvarar för all upphandlings- och inköpsverksamhet, exklusive den upphandling av förbrukningsvaror som utförs av den gemensamma varuförsörjningsnämnden, för de båda parterna. Nämnden ska verka för att stärka synsättet på upphandling som en strategiskt viktig funktion med uppgift att styra mot bättre affärer. Nämnden ska, i så stor utsträckning som möjligt, verka för sortimentssamordning. Nämnden ska utveckla rutiner och system som genom ett gemensamt agerande ger kostnadsmässiga, kvalitativa, affärsmässiga och administrativa fördelar som gagnar både inköpsverksamhet och kärnverksamhet.

Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård

Nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård är en gemensam nämnd med regionen och länets kommuner. Sex ledamöter och sex ersättare utses av regionen. Kommunerna utser vardera en ledamot och en ersättare. Nämnden har följande tre verksamheter:

- Hjälpmedelsförsörjningen där nämnden svarar för att tillhandahålla individuella hjälpmedel till personer med funktionsnedsättning. Nämndens uppgift är att trygga en god, effektiv och lättillgänglig hjälpmedelsförsörjning för invånarna i länet. Nämnden har vårdgivaransvar för den vård som ges vid hjälpmedelscentralen
- FoU Sörmland som avser verksamhet för forskning och utveckling avseende socialtjänst och hälso- och sjukvårdsfrågor inom Sörmland.
- Vård- och omsorgscollege på lokal och regional nivå

Nämnden ska tillvarata de synergier som ligger i att samverka i hela länet mellan de olika huvudmännen. Nämnden ska också förbättra kvaliteten inom berörda verksamheter och skapa en region med så likvärdig service som möjligt inom berörda områden.

Ekonomiska förutsättningar

Tkr	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Investeringsram			
- Hjälpmedel, regionen	29 900	31 200	31 500
- Hjälpmedel, kommunala	12 800	13 000	13 100
- Utrustning	1 500	1 500	1 500

Patientnämnden

Patientnämnden, som är gemensam för Region Sörmland och länets nio kommuner, ingår i Region Sörmlands politiska organisation. Nämndens uppgifter regleras av lagen (2017:372) om stöd vid klagomål mot hälso- och sjukvården.

Patientnämnden handhar även rekrytering, utbildning och förordnanden av stödpersoner till patienter som vårdas enligt lagen om psykiatrisk tvångsvård, lagen om rättspsykiatrisk vård eller enligt smittskyddslagen.

Gemensamma nämnder - Samrådsorgan

Ekonomiska förutsättningar

Tkr	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Föregående års budget	-3 430	-3 509	-3 607
Generell uppräknings	-79	-98	-94
Årets budgetram	-3 509	-3 607	-3 701

Samverkansnämnden Uppsala-Örebro sjukvårdsregion

Samverkansnämnden för Uppsala-Örebro sjukvårdsregion består av ledamöter från regionerna i Sörmland, Dalarna, Värmland, Örebro, Gävleborg, Västmanland och Uppsala.

Syftet med samverkansnämndens arbete är att stödja de samverkande regionerna att fullgöra sin uppgift genom att:

- Identifiera/analysera problemställningar
- Skapa arenor för samverkan
- Initiera aktiviteter

Målet är att åstadkomma mervärde genom samverkan som ska leda till:

- Likartade förutsättningar för medborgaren vad gäller tillgång till hälso- och sjukvården oavsett sjukvårdshuvudman
- Kvalitetshöjningar/bättre resursutnyttjande inom den sjukvård som produceras inom regionen

Varuförsörjningsnämnden

Regionerna i Dalarna, Uppsala län, Västmanland, Sörmland och Örebro län samordnar sin upphandling och varuförsörjning av förbrukningsvaror i en gemensam nämnd. Region Uppsala är vårdregion och nämnden ingår i dess organisation. Syftet med samarbetet är att främja regionernas möjligheter att tillvarata volym- och resursfördelar inom upphandling, depåhållning och distribution av förbrukningsvaror och andra varor av förbrukningskaraktär.

Kostnämnden

Region Uppsala, Region Sörmland och Region Västmanland har inrättat en gemensam kostnämnd. Region Västmanland är värd för nämnden och nämnden ingår i dess organisation. Nämnden ansvarar för produktion och leverans av kvalitativ god och näringsriktig patientmat till ett konkurrenskraftigt pris för Akademiska sjukhuset, Nyköpings lasarett och Västmanlands sjukhus.

Ambulansdirigeringsnämnden

Region Uppsala, Region Västmanland och Region Sörmland har inrättat en gemensam nämnd som benämns Ambulansdirigeringsnämnd. Region Västmanland är vårdregion och den gemensamma nämnden ingår i Region Västmanlands organisation. Nämnden ska samordna ambulansdirigeringen i länen. Verksamheten ska ha hög kvalitet, vara effektiv och bedrivas med målsättningen invånarnas bästa, utan hänsyn till respektive länsgräns. Verksamheten ska bedrivas i en informell organisation som benämns Sjukvårdens Larmcentral. Sjukvårdens Larmcentral består av en ambulansdirigeringsenhet inom varje parts organisation.

Samrådsorgan och förbund

Regionens råd för funktionshinderfrågor

Regionens råd för funktionshinderfrågor är avsett att vara ett organ för samråd mellan Region Sörmland och funktionshindersorganisationernas länsavdelningar i Sörmland. Rådet ska genom informationsutbyte, kunskaps- och erfarenhetsförmedling och kontaktknytande åtgärder verka för att möjligheter till delaktighet, inflytande och självbestämmande ökas för personer med funktionsnedsättning.

Regionens pensionärsråd

Regionens pensionärsråd är avsett att vara ett organ för samråd och ömsesidig information mellan pensionärsorganisationernas distriktsorganisation å ena sidan och Region Sörmland å andra sidan. Rådet ska fungera som ett referensorgan. Regionen bereds genom rådet möjlighet att på ett tidigt stadium informera pensionärerna om planerad verksamhet som berör pensionärsgrupperna. Pensionärerna inom rådet får inom rådet möjlighet att på motsvarande sätt föra fram synpunkter och önskemål.

Samkultur Sörmland

Samkultur Sörmland är en regional samverkansgrupp som ska verka för att utveckla kulturlivet i hela länet genom dialog och samråd. Målet är att föra kulturen närmare medborgarna. Samrådet ger förutsättningar för ett ökat regionalt inflytande och ansvar i arbetet med Kultursamverkansmodellen.

Till samrådet utses en ledamot och en ersättare per kommun och regionen representeras av ordförande och 2:e vice ordförande i Nämnden för kultur, utbildning och friluftsverksamhet. Ledamöterna utses av respektive kommunstyrelse/regionstyrelsen. Ordförande i samverkansgruppen utses av regionen.

Bolag och förbund

Samordningsförbundet RAR

Samordningsförbundet RAR (Rehabilitera och Aktivera med gemensamma Resurser) har till uppgift att besluta om stöd och riktlinjer för den finansiella samordningen, stödja verksamhet mellan samverkansparterna, finansiera insatser som avser individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser, besluta på vilket sätt de medel som står till förfogande för finansiell samordning ska användas, svara för uppföljning och utvärdering av rehabiliteringsinsatserna samt upprätta budget och årsredovisning för den finansiella samordningen.

Medlemmar i Samordningsförbundet RAR är Region Sörmland, Försäkringskassan, Länsarbetsnämnden och länets samtliga kommuner.

Mälardalsrådet

Mälardalsrådet är en ideell och politiskt styrd organisation vars syfte är att arbeta för en internationellt konkurrenskraftig och hållbar storstadsregion som är attraktiv att leva och verka i. Organisationens medlemmar utgörs av kommuner och regioner/landsting i Stockholm-Mälardalsregionen och fungerar som ett råd för samverkan mellan politik, näringsliv och akademi.

Mälardalsrådet driver processer inom tre områden:

- Infrastruktur och kommunikationer
- Kunskaps- och kompetensförsörjning
- Internationell benchmarking

Mälardalsrådet organiserar fyra utskott vilka fungerar som storregionala mötesplatser inom respektive verksamhetsområde – kultur, näringsliv- och FoU, miljö och planering- och trafik.

Ägardirektiv 2019-2021

Ägardirektiv 2019-2021 för Vita Huset i Nyköping AB

Vita Huset i Nyköping AB är moderbolag Landstinget Sörmlands bolagskoncern. Koncernen är en del av den totala landstingsverksamheten. I landstingets bolagspolicy och grundläggande ägardirektiv, beslutade i landstingsfullmäktige den 29 april 2014, § 47 (LS-LED14-001-6) finns allmänna riktlinjer för landstingets bolag som Bolaget har att följa utöver dessa ägardirektiv.

Syftet med Bolagets verksamhet

Ändamålet med Bolagets verksamhet är att skapa nytta och värden för kunden, samhället och ägaren, direkt och indirekt, genom att tillsammans med dotterbolagen ta ett hållbart samhällsansvar och utveckla bolagens verksamhet på ett värdeskapande sätt, leda och samordna bolagen samt initiera och driva särskilda projekt i syfte att utveckla landstingets bolagsverksamhet.

Inriktning och omfattning av verksamheten

Bolaget ska som moderbolag äga och förvalta aktier i Landstinget Sörmlands helägda bolag, samt verka värdeskapande för ägaren. Bolaget ska under året verkställa fusion med dotterbolagen D-data AB, organisationsnummer 556998-3793 och Sörmland landstingsservice AB, organisationsnummer 556778-9879, samt överlåta aktierna i Folktandvården Sörmland AB, organisationsnummer 556820-2625, till Region Sörmland som bildas den 1 januari 2019. Bolaget ska som moderbolag äga och förvalta aktier i Regionen Sörmlands helägda bolag.

Kapitalförsörjning

Bolagets aktiekapital är 20 mnkr inklusive reservfond. Det egna kapitalet ska vara minst 20 mnkr. Bolagets kapitalbehov i övrigt skall tillgodoses genom att Bolaget på avtalade villkor ingår i Region Sörmlands koncernkontosystem.

Finansiella mål

Koncernen ska uppvisa ett positivt rörelseresultat. Till Bolaget ska Folktandvården i Sörmland AB lämna koncernbidrag motsvarande moderbolagets löpande utgifter. Moderbolaget ska i första hand stärka det egna kapitalet i bolagskoncernen genom omfördelning inom bolagskoncernen och inom givna ramar. Därefter utdelas tillgängligt fritt kapital till Ägaren.

Övrigt

Bolaget ska upprätta årshjul innehållande bolagskoncernens plan för rapportering, möten, beslutsärenden och övriga större bolagsgemensamma planer.

Ägardirektiv till dotterbolagen

Folktandvården i Sörmland AB

Ägardirektivet till Folktandvården skall vara treårigt och följande specifika direktiv anges:

- Bolaget ska enligt anvisningar lämna en separat ekonomisk redovisning per verksamhetsgren enligt den gemensamma modell som huvudmännen tagit fram
- Direktiv om utdelning till ägaren ska anges

Sörmland Landstingsservice AB

- Bolaget ska fusioneras upp i moderbolaget och avvecklas under året. Bolagets verksamhet ska överlåtas till Region Sörmland, organisationsnummer 232100-0032, per den 1 januari 2019

D-data AB

- Bolaget ska fusioneras upp i moderbolaget och avvecklas under året. Bolagets verksamhet ska överlåtas till Region Sörmland, organisationsnummer 232100-0032, per den 1 januari 2019

Ägardirektiv 2019-2021 för Länstrafiken Sörmland AB

Länstrafiken Sörmland AB ges i uppdrag att:

- Biträda Region Sörmland i arbetet med att ta fram förslag till inriktning för depåverksamheten i Sörmland
- Förvalta, förvärva och sälja fastigheter
- Förvalta ingångna avtal till stöd för den regionala kollektivtrafik som Region Sörmland ansvarar för enligt lag (2010:1065) om kollektivtrafik, samt
- Återkommande till Region Sörmland dels rapportera uppgifter om bolagets ekonomi i samband med regionens delårsrapport, dels lämna förslag till budget för kommande år samt plan för nästföljande två år senast i mars

Länstrafiken Sörmland AB ska därutöver ha följande finansiella mål för god ekonomisk hushållning:

- Positivt resultat
- Förvaltningskostnaderna får årligen uppgå till högst 20 % av totala kostnader förutsatt att nuvarande uppdragsvolym inte väsentligen förändras, och
- Kassalikviditeten ska överstiga 100 %

